

DRAUGAS

PERIODICALS
September 26,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 26, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/25/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.187
Kaina 50 c.

Vyskupai kandidatus į Seimą ragina vertinti pagal jų darbus

Vilnius, rugsėjo 25 d. (Elta) — Lietuvos vyskupai kviečia visus tikinčiuosius uoliai dalyvauti rinkimuose, o kandidatus vertinti pagal jų nuveiktus darbus ir asmeninį gyvenimą.

Tai pabrėžia Lietuvos vyskupų krepimės į tikinčiuosius artėjant rinkimams. Krepimasis praėjusi sekmadienį buvo skaitomas Lietuvos bažnyčiose. Jo tekstas, pasirašytas Šiluvoje per Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlydus, Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriatas perdavė ir Eltai.

Artėjantys rinkimai į Seimą, rašoma krepimės, ne viename Lietuvos piliečiui taps nauju išbandymu, nuo kurio didžia dalimi priklausys tolesnis mūsų tautos likimas. Nesusišliokime gražiais žodžiais ir pažadais, kuriuos žeria visi kandidatai, bet pažvelkime į jų nuveiktus darbus, į jų asmeninį gyvenimą. Asmuo, kuris prisima atsakomybę tarnauti tautai, jai atstovaudamas Seime, turėtų pasižymėti žmogišku padarumu ir sąžiningumu, nuveiktais darbais žmonių labui, kompetencija, pastovumu ir ištikimybė saviems tikinčiesiems, nesavavaldiškai noru tarnauti žmogui ir visuomenei.

Lietuvos vyskupai taip pat

Ateities kartos bendraus atvirumo ir pasitikėjimo dvasia

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė viltį, kad lietuvių ir žydų jaunimas lengviau, nei vyresnioji karta, spręs holokausto aukų įamžinimo klausimą ir bendraus atvirumo bei bendros ateities dvasia.

Pirmadienį jis įteikė Lietuvos valstybės apdovanojimus žmonėms, kurie Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo nuo načių žydų tautybės žmones. V. Adamkus sakė dedas daug vilčių į tai, kad abiejų tautų jaunimas bendraus pasitikėjimo ir atvirumo, atsišaukimo ir atleidimo, atjautos ir bendros ateities dvasia. „Būtina siekti, kad jaunoji žydų karta žinotų: Lietuva — tai ne tik jų senelių gimtoji šalis. Tai kraštas, kuriame šimtmečius gyvojo žydų kultūra, kur žydų veikla visada buvo ryški ir savita šalies gyvenimo dalis“, kalbėjo prezidentas.

Jis priminė, kad Lietuvoje ne tik buvo nusikaltimai išžudyti gausi žydų bendruomenė, bet būta ir nepavienio, neatsitiktinio didvyriškumo juos gelbėjant. V. Adamkaus nuomone, būtina atsiverti istorinei tiesai, įvardyti to meto įvykius ir deramai pagerbti holokausto aukas bei jų atminimą.

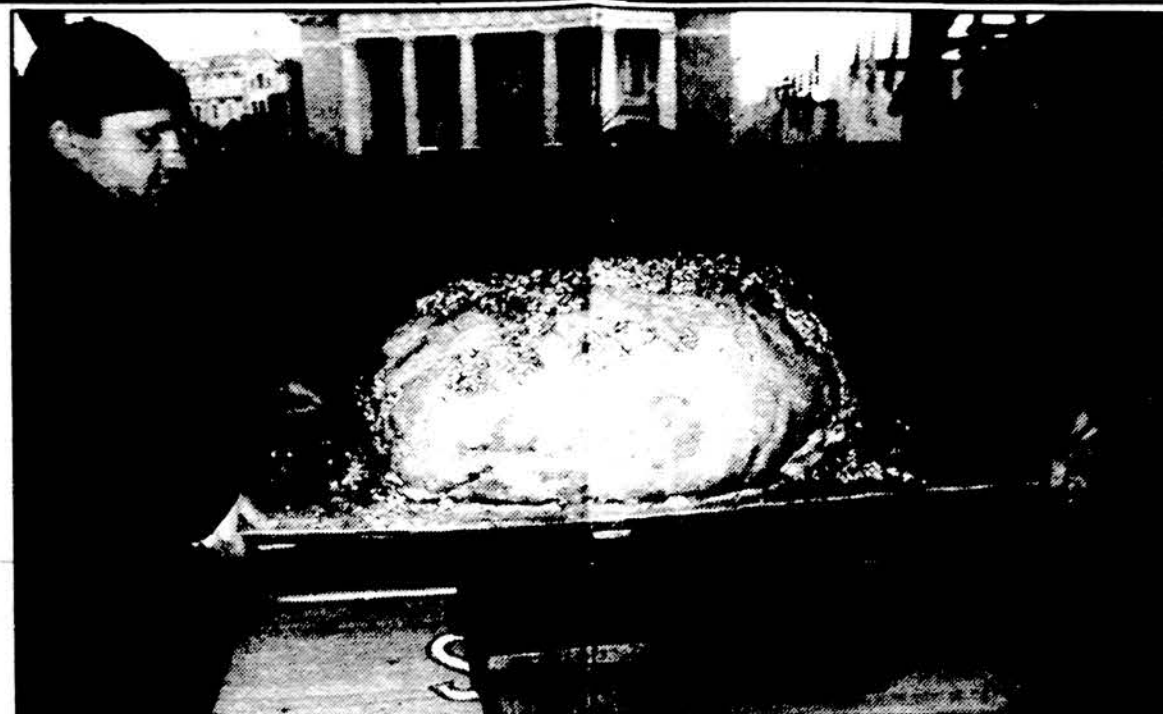
Kreipdamasis į žydų gelbėtojus, jis tvirtino, jog jie yra moralios Lietuvos veidas ir ateitis, jog jie išreiškia tikrąjį lietuvių ir Lietuvos požiūrį į žydų tragediją, į to meto istorinę neteisybę. „Pogromų ir holokausto vykdytojų vardai buvo ir visada liks mūsų tautos gėda. Jūs, žydų gelbėtojai ir pasaulio žinovai, visada būsite mūsų tautos ir šalies tikroji sąžinė ir pasididžiavimas. Tikrosios Lietuvos dvasinės laikysenos ir moralinės

primena, kad iš Seimo narių laukiama pagarbos žmogaus orumui ir teisėms, ypač teisei į darbą, būstą, švietimą, sveikatos apsaugą, laukiamą gėlobos ir paramos šeimai, ypač jaunuoms šeimoms, tėvų teisės auklėti savo vaikus pagal moralinius ir religinius įsitikinimus užtikrinimo, pastangų mažinti vargą, socialinio teisingumo, pagarbos religinėms vertybėms.

Šie kriterijai, pasak vyskupų, gali padėti išsirinkti į Seimą dorus žmones.

Kreipimės apgailestaujama, kad daugelyje į Seimą einančių partijų programose pabrėžiama vien tik būsima materialinė gerovė, o visai nekalbama apie morales ugdymą, apie rūpestį ginti gyvybę, saugoti ir remti šeimą. Tačiau materialinė gerovė negalima be pagarbos dvasinėms vertybėms, pabrėžia Lietuvos vyskupai ir priduria, kad rizikinga rinkti partijas ir asmenis, kurie neatsižvelgia į tikintiesiems aktualius dalykus, dargi bando išstumti tikybės pamokas iš mokyklų tvarkaraščio.

Baigdami savo kreipimąsi, Lietuvos vyskupai ragina visus tikinčiuosius susivienyti ir malda reikti mūsų Tautos dvasinį atgimimą.

Rugsėjo 23 dieną Vilniaus Rotušės aikštėje įvyko „Lietuva apelinų šventė“, kurios metu vyko ne tik didžiulių valgytojų varžybos, įvairūs žaidimai, bet ir buvo pasiektas Lietuvos rekordas — pagamintas visų laikų didžiausias didžiulis kukulis.

Nuotr.: Ant svarstyklių keliamas didžiulis „rekordininkas“, kurio gamybai buvo sunaudota 200 kilogramų bulvių ir 40 kilogramų mėsos.

Jaunimas patenkintas gyvenimu, bet dairosi į užsienį

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Lietuvos jaunimo dauguma iš esmės yra patenkinta savo dabartiniu gyvenimu, nors padėtį valstybėje linkusi vertinti kaip vis blogėjančią, skelbia pirmadienį pristatytas Valstybinės jaunimo reikalų tarybos ir Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LIJOT) užsakytas jaunimo-situacijos tyrimas, kurį atliko studija „Spinter“.

Pasak LIJOT sekretoriaus Algirdo Augustaičio, tyrimas yra viena svarbiausių jaunimo metų įvykių. Kaip žinia, 2000-uosius Lietuvos Seimas yra paskelbęs Jaunimo metais. Rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais vykusio tyrimo metu buvo apklausti 1,006 Lietuvos gyventojai nuo 16-29 metų. 65 proc. tyrimo dalyvių yra patenkinti dabartiniu savo gyvenimu, nors 60,8 proc. mano, kad padėtis keičiasi į blogią pusę. 51 proc. apklaustųjų savo karjeros perspektyvą vertina pesimistiškai. 72 proc. apklaustųjų pasitaisius progai laikinai arba visam laikui išvažiuotų dirbti ir gyventi į užsienį.

Pasak tyrimo, 40 proc. jaunų žmonių materialinė padėtis gali būti vertinama kaip patenkintama — ši dalis gali sau leisti pasilinksminimus baurose, kultūrinius pramoginius renginius tačiau ten per daug neišleidžia. Vidutinis jaunuolis per vakarą gali išleisti apie 20 litų. Beveik 80 proc. jaunuolių, įskaitant ir dirbančius, gauna materialinę paramą iš tėvų daiktais, maistu ir kitais dalykais.

Pusei apklaustųjų karjera, perspektyvus darbas, pripažinimas visuomenėje ir kokybiškas gyvenimas atrodo įmanomas tik turint aukštąjį išsilavinimą.

72,5 proc. apklaustųjų teigė, nebandė ir niekada nebandysiantys narkotikų. Per 1994

metais atliktą tyrimą tokių jaunų žmonių buvo 84 proc. 11,7 proc. apklaustųjų teigė, nors galbūt ateityje iš smalsumo pamėginsią narkotikų. Narkotikų bandę 1-3 kartus prisipažino 12,9 proc. jaunuolių.

Jaunimas palankiai vertina Lietuvos eurointegracinio siekio, nors daug yra neapsprendusių. 37,9 proc. pasisako už narystę Europos Sąjungoje, o 36,4 proc. — dar neapsprendę. 38,7 balsuotų už narystę NATO, o 35,4 proc. neapsprendę. Prieš narystę ES ir NATO balsuotų atitinkamai 9,1 ir 9,2 proc. apklaustųjų jaunų Lietuvos žmonių.

60,8 proc. apklaustųjų mano, kad dėmesio jaunimo reikalams nepakankamai skiria prezidentas, 77,9 proc. — savi valdybės, 78,9 proc. — vyriausybė, 82,9 proc. — Seimas, 67,2 proc. — politinės partijos.

Į Lietuvą skverbiasi tarptautiniai teroristai

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Lietuvos specialiosios tarnybos teigia pastebėjusias tarptautinių teroristinių organizacijų mėginimus įkurti Lietuvoje prezidentūras, kurias ateityje galėtų naudoti išpuoliams gretimose turtingose Skandinavijos valstybėse.

Kaip praneša dienraštis „Respublika“, pasak Valstybės saugumo departamento (VSD) vadovo Mečio Laurinkaus, tarptautinius teroristus Lietuvoje domina kaip valstybę, kurioje būtų galima „daryti pinigų“, įkurti ir išlaikyti žvalgybines rezidencijas, organizuoti čia svarbius susitikimus ir pamazų įsitvirtinti.

Anot „Respublikos“, Lietuvoje pastebėti įvairių tarptautinių grupuočių atstovai turi gerų ryšių Skandinavijoje. VSD pareigūnų žiniomis, Skandinavijoje įsitvirtinusios teroristinės organizacijos jau turi savo žmonių ir Estijoje, ir Latvijoje, ir Lietuvoje bei Lenkijoje.

Pasak dienraščio, Baltijos

tvarka bus apdovanojami olimpiados medalininkai. Paklaustas, ar nesigaili dalijęs dosnius pažadus olimpiečiams premjeras sakė, kad Lietuvai labai svarbus jo vardo garsinimas, o olimpiečiai yra „geras pavyzdys“ mūsų jaunajai kartai, kuri kartais nuklysta klystkeliais.

SYDNEY OLIMPIADOJE

(Informacija surinkta, remiantis Reuters, dpa, AP, EPA, BNS, Elta, Interfax žinių agentūrų pranešimais).

* Antrąjį olimpiados aukso medalį Lietuvai lengvosios atletikos turnyro vyrų disko metimo varžybose pirmadienį iškovojo Virgilijus Alekna. Geriausias olimpinio čempiono V. Alekno rezultatas šešių metų serijoje pirmadienį buvo pasiektas penktuoju bandymu — 69,30 metro. Beje, ši sezona V. Alekna yra pasiekęs antrą rezultatą šios sporto šakos istorijoje — 73,88 metro. Atlantos olimpiados čempionas vokiečių Lars Riedel tenkinosi sidabro apdovanojimu, bronzos medalis atiteko Pietų Afrikos respublikos atstovui Frantz Kruger. V. Alekna sakė, kad savo pergalę patikėjo tik prieš paskutinį metimą, kai vokiečiai nesugebėjo pagerinti rezultato. „Buvau susikaupęs savo paskutiniam metimui, tačiau jau buvo sunku nusiteikti, kai žinai, jog esi čempionas“, sakė V. Alekna, ką tik išėjęs iš stadiono, kur apsuiko garbės ratą su trispalve. Ar jautė V. Alekna spaudimą dėl to, kad jam visi spėjo pergalę pagal šio sezono rezultatus? „Visus metus man pavyko išlaikyti formą, todėl labai tikėjau medaliu. Labai džiaugiuosi, kad pavyko laimėti“, sakė sportininkas, kuris tapo čempionu, visi stebėjosi jo ramybę — jis išliko toks pats susikaupęs ir tylus.

Birutė Šakickienė ir Kristina Papiļskaja.

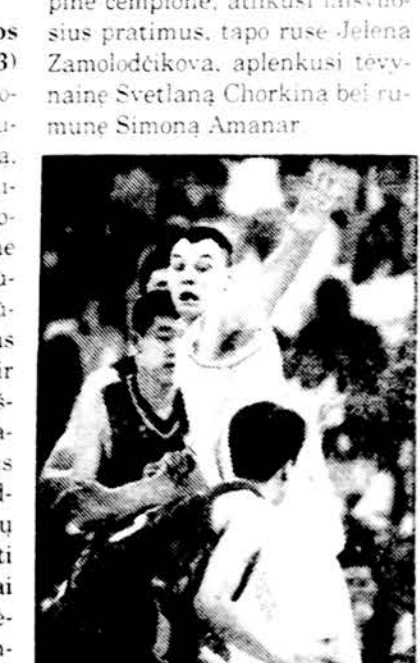
* Šeštadienį olimpiadoje ant nugalėtojų pakyltos pakilo Lietuvos irklautojos — bronzos medalio laimėjo Birutė Šakickienė ir Kristina Papiļskaja, kurios 2,000 metrų atstuma įveikė per 7 minutes 01,71 sekundės. Lietuvos nusileido aukso laimėjusioms vokiečių irklautojom B. Šakickienė ir K. Papiļskaja apdovanojimus atsiėmė apsigaubusios trispalve ir vilkėdamos sportinius marškinėlius, skubiai „atimtus“ iš Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vadovų, kurie iškart po finišo atnešė sportininkėms Lietuvos vėliavą. O jos paprasė surasti joms Lietuvos marškinėlius, kuriuos galėtų užsimesti ant sportines aprangos, kai bus apdovanojamos. LTOK Artūri Povilionui ir generaliniam sekretoriui Petriui Statulnui teko skubiai atiduoti savo šiuos drabužius.

* Penki medalių komplektai pirmadienį buvo išdalyti sportinės gimnastikos varžybose. Daugiausia apdovanojimų — 7 iš 15 — iškovojo Rusijos gimnastai. Rusas Aleksej Nemov, kaip ir prieš 4 metus Atlantos žaidynėse, iš viso pelnė 6 medalius — 2 aukso, 1 sidabro ir 3 bronzos. Moterų varžybų olimpinė čempionė, atlikusi įspūdingus pratimus, tapo rusė Jelena Zamolodčikova, aplenkusi tėvynainę Svetlaną Chorkiną bei rumunę Simoną Amanar.

* Septynkovės varžybose Lietuvos lengvaatletė Austra Skujytė surinko 6,034 taškus ir tarp 27 sportininkų galutinę įskaitoje užėmė dviliktą vietą. Kita Lietuvos septynkovinė Remigija Nazarovienė dėl traumos varžybose nedalyvavo.

* Pirmadienį Lietuvos krepšininkai 85:75 (36:33) nugalėjo A grupės narę. Naujosios Zelandijos komanda ir grupės varžybose užėmė III vietą, turėdami 3 pergalės ir 2 pralaimėjimus. Rungtynės nugalėtojams daugiausia taškų pelnė Dainius Adomaitis (20). Sarunas Jasikevičius (14), Ramūnas Šiškauskas (11). Euralijus Žukauskas, Tomas Masiulis ir Gintaras Einikis (po 10). 5 taškų į varžovų krepšį įmetė Darius Songaila, 3 — Saulius Stombergas, 2 — Andrius Giedraitis. Nepaisant optimistinių spekuliacijų ketvirtfinalyje žaisti su Rusija, Lietuvos komandai ketvirtadienį teks išmėginti jėgas su 1998 m. pasaulio čempione — Jugoslavijos rinktinė.

Pirmadienį serbijai paskutines B grupės rungtynes šiek tiek nelaukiant 75:83 pralaimėjo kanadiečiams, nors po I kėlinio turėjo 9 taškų persvarą (42:33). Po šio pralaimėjimo Jugoslavija B grupėje užėmė antrąją vietą (4 pergalės ir 1 pralaimėjimas) ir pagal varžybų reglamentą ketvirtfinalyje žais su trečia A grupės komanda — Lietuva.

Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas Sarunas Jasikevičius šeštadienį varžybose su Kinijos krepšininkais, kuriuos lietuviai įveikė rezultatu 82:66.

KALENDORIUS

Rugsėjo 26 d.: Gražina, Justina (Juste), Kipras, Kosmas, Vydenis. Rugsėjo 27 d.: Šv. Vincentas Paulius, Adalbertas, Damijonas, Danyilas, Daugilas, Kęsgaila, Kovaldas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKAS GYVENIMAS UŽTIKRINA SVEIKATINGUMĄ

J. ADOMAVIČIUS, M.D.

Sveikas gyvenimas labai stipriai prilaiko sveikatą. Rūkymas yra viena lengviausiai išvengiamų, rūkorus sirdgindanti ir anksti marinant, negerovė. Už tai visi, ypač moterys, yra prašomi nusiteikti gyventi, neprisiliečiant tabako bet kokioje jo formoje. Tabakas nėra maistas. Jis — ne vaistas, o tikras žudikas, todėl kiekvienas iš mūsų pasiryžkime, nusiteikime, nusistatykime ir apsispskime nesizudyti juomi ir bent 2000-toje Kristaus Gimimo dienoje taip pasiiekti savo naudai ir savo namiškių malonumui.

Darbštumas gausina sveikatą

Pakankama kūno mankšta, įvairiai dirbant, besitriušiant ar pavaikstant, irgi stipriai remia sveikatą. Nelaimingi yra tie žmonės, kurie darba laiko praeikimu. Nelaimingos yra tos moterėlės, kurios virto kulkosvaizdais savo plepėjimu, kurios tapo pėkštelėmis vištomis savo nuolatiniu sedėjimu ir pavirto ligų „tarbomis“ savo nutukimu. Užtai nusistatykime nuo mažens darbą laikyti palaime ir jį gerokėmis, o valgykime tik tiek, kad normaliai gyventume.

Augalinis maistas palaiko gyvastingumą

Tik iš augalinio maisto žmogus apturi jo gyvybę palaikančius vitaminus E, B, folatą ir D, o taip pat ir mineralą

kalcij kaulų sustiprinimui. Kalcio kūnas gaus pakankamai, kai kasdien išgersime lie-so (skim) pieno po keturis puodelius. Taip elkimės, prieš su-lūžtant kaulams, kad jie niekada nelūžtų; net laužomi.

Saugokime širdį ir smegenis, kol jos dar sveikos, vengdami taukų ir raudonos mėsos bet kokių pavidalų; o vietoje jų — aliejus, o vietoje jos — sojos pupelių baltymai (soy bean protein) po 40 gramų kasdien gardžiuodamiesi, tapkime pasigeretinos sveikatos savininkais, net giliai senatvei atslinkus.

Paliaukis ir įtampa tirpdina sveikatą

Savo persivalgymu nepra-tinkime vaikų išgyti paliau-kius. Nusiteikime geriau dešimt kartų neprivargyti, negu vieną kartą persivalgyti. Ipraskime gyvenime džiaugtis kitam suteikiama pagalba, normaliu sugyvenimu šeimoje ir su žmonėmis ar gerokėmis malda, giesme, daina, klasiška muzika bei pamėgtu nor-maliu įpročiu, kas ne tik tolin nesveikus įpročius, bet ir ma-zins įtampą, kuri tirpdintė tirpdo sveikatą.

Visi ryžkimes taip tvarkytis ir tokių ryžtų įgyvendinkime, nes tik tada sveikata neatsi-kratamai taps mūsų savasti-mi.

Pasiskaityti: „Healthline“, December 1999 vol. 18, No 12.

KADA LIETUVIAI ATSIŠAKYS TABAKO IR ALKOHOLIO?

Nelapino ši vasara lietuvių rimtais renginiais. Vasarą visi jaučiamės sveiki, žvalūs, pail-sėję.

Tad „Saulutės“ — Lietuvos vaikų globos burelio entu-ziasčių suorganizuotas susiti-kimas su Čikagoje viešintiu, tiksliau — į pasaulinę tabako kontrolės konferenciją atvyku-siu dr. Tomu Staniku rugpjūčio 18 d. pavarą „Počiu“ menėje sutraukė būrėlį žmo-nių, kurie turėjo progos pa-klausti svečio pokalbio gana nepopuliaria tema — apie sveikatingumą. Ne apie vita-minus, ne apie sveiką maistą, ne kaip apsisaugoti nuo vie-nos ar kitos ligos, o apie tai, kas yra žmogaus sveikata, kaip jos pasiekti ir laikytis.

O ir pradėjo daktaras apie tai, kad jau 30 m. jam rūpi garsaus mūsų filosofo, rašytojo V. Vydūno idėjos, jų skel-bimas, pritaikymas, jo paliki-mo išsaugojimas.

V. Vydūnas į žmogaus svei-katą žiūrėjo kaip į dvasinę, dorovinę, moralinę bei fizinę visumą, darną. Tik tada bus visiškai sveikas žmogus, kada jis pasieks visose šiose srityse darną.

Kaip tai klostosi Lietuvoje? Ir į šį klausimą išgirdome ga-na išsamius atsakymus.

Džiugina, kad Lietuvoje gy-venimo trukmė (pagrindinis sveikatingumo rodiklis) vėl pradėjo ilgti, nors dar ne artimiausių kaimynų — skan-dinavų atsiliekame 10 kartų. Didžiausias pavojus — tai vis dar plintanti alkoholizacija. Ir nors statistikos duomenys ro-do alkoholių sumažėjimą net 12,000, bet medikų duomenys kitokie — daugėja susirgimų alkoholine psichoze, o ja serga išimtinai alkoholikai. Serga-mumas ta liga nuo Gorbaciovo „blaivybės“ laikų išaugo net

10 kartų.

Pasekmės sunkios, ir ne tik materialinės: alkoholikų sei-mose auga vaikai. Santykinis skaičius tokių vaikų daug di-desnis, jie auginami jau iš anksto pasmerkti, nes neturi normalių gyvenimo sąlygų. Žmonės tas pavojus sun-čiai suprantamas, politikams truksta ryžtingesnių sprendi-mų, biznierių vaikai tik pel-no. Visuomenė nebesusigau-do, kas yra gėris, o kas blogis.

Galojantis alkoholio istaty-mas niekaip negali pradėti sėkmingai veikti, pinigų rūpū rankose esanti žiniasklaida formuoja neteisingą požiūrį į šią problemą.

Kita bėda — rūkymas. Ma-lonu žiūrėti į JAV pasiektus šioje srityje rezultatus, o Li-tuvoje reikalai dar prasti. Štai atėjus į Lietuvą Philipps Mor-ris kompanijai, iš karto pasi-rodė ir rezultatai. Sekminga reklama davė savo — jaunų fukančių merginų skaičius per paskutinius 4 m. išaugo net 5 kartus. Tai negali džiuginti nė vieno tautos ateitimi susirūpinusio lietuvi. Nors Tabako kontrolės įstatymas, priimtas jau 1995 m., dėl vy-riausybės neskiriamų lėšų jis negali pradėti veikti. Yra dvi puikiai, pagal pažangią šalių patirtį paruoštos tabako kon-trolės programos, viena — mokykloms kita — visiems žmonėms, bet ir jos dėl lėšų stokos nepradeda veikti.

Gerai, kad atsiranda daug šviesių žmonių, kurie ne-nuilstamai dirba šiose srityse. Štai Kauno Medicinos univer-sitete jau kuris laikas įsteigta Profilaktinės medicinos kate-dra, kuriai vadovauja pats KMU rektorius prof. Vilius Grabauskas. Einama geru ke-liu, belieka su didele kantrybe laukti rezultatu. Grįžkime prie V. Vydūno,

Dr. Tomas Stanikas po pranešimo su „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos burelio naremis. Iš kairės: Marytė Cerniūtė, dr. Tomas Stanikas, Rimantas Gurauskas, Ona Rukšienė

A.P.P.L.E. specialios pedagogikos lektorės „Viltis“ bendrijos vaikų su proto negalia stovykloje Giruliuose. I eil. iš kairės: Dana Migaliova, „Viltis“ bendrijos pirmininkė, Gita Kapčinskienė, A.P.P.L.E. bendrijos pirm., antroji iš dešinės — Ritonė Rudaitienė, ankstyvosios intervencijos specialistė.

VAIKAI SMARAGDO AKIMIS

A.P.P.L.E. — 2000 vasara „Viltis“ bendrijos stovykloje

RITONĖ RUDAITIENĖ

Šią vasarą devyni A.P.P.L.E. (Amerikos pedagogų talka Li-tuvos švietimui) specialios pe-dagogikos mokytojai buvo vėl pakviesti praveisti parodomą-sias klases Lietuvos mokyto-jams, dirbantiems bendro lav-i-nimo mokyklose ar specialiose ugdymo-mokymo įstaigose su vaikais ir jaunuoliais, turin-čiais vidutinį ar gilų protinį atsilikimą bei motorikos su-trikimus, „Viltis“ bendrijos stovykloje Giruliuose netoli Klaipėdos.

Šiai „Viltis“ (Lietuvos sutri-kusio intelekto žmonių globos bendrijos) stovyklai, liepos 19 — rugpjūčio 1 d., įsikūrusiai stovyklavietėje „Pasaka“, teko ruošti išties metus. Reikėjo susirinkti ir susipirkti visą mokomąją medžiagą, kad ga-lėtumėm kaip galima geriau at-kurti savo įprastą JAV dar-bą aplinką. Iš stovyklautojams be didelių reikalavimų įrengto namelio reikėjo išnešti kai ku-riais lovas ir spinteles, iš lova-tiesių padaryti pertvaras, ant grindų patiesti minkštus pa-talus. Žodžiu, reikėjo įrengti patalpas ikimokyklinio am-ziaus ir pradinukų, jaunes-niųjų ir vyresniųjų autistų ar užimtumo terapijos klases. Kad būtų išvengta anksciau įvykusių nesusipratimų, „Vil-tis“ bendrijos tarybos energin-gai ir sumani pirmininkė Dana Migaliova paruošė informacin-į laišką Vilniaus oro uosto mui-to pareigūnams, kad mūsų ba-

gų sudaro vaizdines, meto-dines, sensorines ir kitokias priemones, skirtas darbu su proto negalios vaikais A.P.P.L.E. kursų metu, „Vil-tis“ bendrijos organizuotoje vasaros poilsio — socialinės reabilitacijos stovykloje.

Stovyklavietėje „Pasaka“ šiais metais stovyklavo 75 neigalieji, 59 tėvai, 22 broliai/seserys, 40 savanorių, 29 Lie-tuvos pedagogai, 9 A.P.P.L.E. lektoriai ir 6 vertėjos. Stovyk-la buvo ypatinga tuo, kad tuo pačiu metu vyko 5 skirtingos programos: 1. užsiėmimai vai-kams su negalia, 2. užsiėmi-mai vaikų su negalia bro-liams/seserims, 3. užsiėmimai tėvams/globėjams, 4. praktika savanoriams/padėjėjams (daugiau studentams) ir 5. A.P.P.L.E. kursai Lietuvos pe-dagogams. Kursų koordina-tore buvo Gita Kapčinskienė, naujoji A.P.P.L.E. bendrijos pirmininkė.

Stovykloje kas rytą vyko pa-rodamosios pamokos, tėvų sa-vitarpio paramos ir vaikų/jau-nuolių užimtumo grupės. Tė-vų naštos dalis, ypač emocinė, visuomet paliečia ir kitus — sveikuosius vaikus. Tad buvo kreipiamasi į tėvus, prašant leidimo pasiropinti ir jų poil-siu. Stovyklos skelbimų len-tose apie šią užimtumo grupę buvo rašoma taip: „Grupė, vadovaujama specialaus psi-chologo, padeda vaikams at-siskleisti, nusikratyti įtampas,

neigiamų emocijų, pasireikšti kūrybiškomis idėjomis, išspręsti vidines problemas, įgyti daugiau bendravimo patir-ties“.

Po pietų buvo paskaitos, pa-šnekėsiai, diskusijos Lietuvos pedagogams, tėvams ir sto-vyklos personalui. Paskaitų ir pašnekėsijų temos buvo įvai-rios. Pvz., gimtosios kalbos iš-savinimas; vystymuisi tinkan-ti mokymo praktika vaikams su negalia; vaizdinio bendra-vimo svarba žmonėms su nega-lia namie ir mokykloje; senso-rinių poreikių suvokimas, pa-dedant mokytis vaikams su negalia; kaip mokytis raštin-gumo žmones su protine nega-lia; kaip spręsti elgesio pro-blemas — praktinė elgesio analizė; kaip suprasti autistų elgesį; kaip palaikyti šeimoje tinkamą discipliną; negalia — galimybės ir išbandymai bro-liams/seserims ir t.t.

Buvo suruoštas mokytojų padarytų mokslo priemonių demonstravimas ir tėvų su specialistais — pasidalinimas „Gyvenimas su vaiku, turinčiu negalia“ temomis.

Ne paslaptis, kad šeimoje, gi-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Matydami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesitūtiame. Prie pavarės ir adreso, siųdami laikraštį patyrimo, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atskaitomos, gavus prašymą, kiti nors skelbi.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

mus kūdikiui su stipria nega-lia, šeima sustiprėja arba iš-irsta. Tuo atveju šio vaiko au-ginimo našta ir pagrindinis rūpestis krenta ant vienišos motinos pečių. Be tėvo tvirto užnugario, draugų ir visuomenės pagalbos (tarytum pro-tinė negalia būtų užkrečiama liga) ir dėl mokyklų, kurios priimtų — integruotų tokį vai-ką stygio, tenka išgyventi vie-nišumą, įtampą ir neviltį — milžinišką emocinį ir fizinį krūvį. Tačiau šie žmonės, ku-riems likimas lėmė nešti tik-rai sunkią gyvenimo dalį, dėl savęs patių nesiskundžia. Jie rūpinasi savo neigaliais vai-kais, tarytum kažkokiais ypa-tingais brangakmeniais. Štai kaip viena mama išsireiškia apie savo 9 metų autistę dukrą:

Aš turiu laimės kūdikį smaragdo akimis, Ji kalbasi su paukščiais, medžiais, gėlėmis. Keistų spalvų, garsų pasaulyje gyvena, Jos sielą nuostabiai skaiti ugnis rusena. Bet ne visi širdies pulsavimą supranta Ir ne visi į širdį raktą randa. Ruduo, pavasaris, o gal žiema, Vienodai sukasi maža princesė užburtam rate. Atėjus į pasaulį lietuviška gele — Gamtos dalis su liūdesio krislu, žalia gėla... Aš turiu laimės kūdikį smaragdo akimis — Kai trūksta žodžių, mes galime pasikalbėti mintimis. Neįmanoma aprašyti tos tėvų meilės, atsidavimo ir pasi-šventimo savo vaikams, kuri stovykloje teko matyti ir iš-gyventi.

Nukelta į 4 psl.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1265

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

„Spalvų“ orkestro muzikantai linksmina stovyklautojus. Ritonės Rudaitienės nuotrauka

Rimantas Gurauskas

KO ESAME IŠMOKE IŠ ISTORIJS?

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Vos prieš porą mėnesių užbaigiau keletą metų paieškų bei tyrinėjimų pareikalavusį darbą — „Iš Laisvės“ fondo lie-tuviškai kultūrai ugdyti iš-leido laisvų, dokumentų ir liu-dijimų tomą „Ugninis stulpas: 25 metai be Juozo Brazaičio“ (Kaunas, „I Laisvės“ fondo Lie-tuvos filialas, 2000. — 584 p.). Tai iš privatių archyvų Vokie-tijoje, Švedijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir šiek tiek Lietuvoje surinkti lita-ratūrologų, publicistų, rezis-tento ir laisvės kovotojų, 1941 m. birželio sukilimo iškeltos Laikinosios vyriausybės švie-timo ministro ir ministro pir-mininko pareigas ėjusiojo prof. Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio privacios dokumen-tacijos knyga, papildanti prieš keliolika metų Čikagoje iš-leistą jo „Raštų“ šešiatomį.

Ilgą laiką gyvenęs Juozo Brazaičio laisvų jo artimiems draugams — menotyriminkui ir literatūrologui Jonui Gri-niui (1902-1980), jo žmonai Alinai Grinienei (1916-1998), Kalifornijoje gyvenančiam pu-blicistui Juozui Kojeliui ir kt. — mintimis, pagalvojau: ką gi pasakytų Juozas Brazaitis šiandien, regėdamas karštus politinius gincus Seime ir aplink jį Lietuvos istorijos temomis? Turiu galvoje Seimo priimtą įstatymą, Lietuvos valstybės teisės aktu pripa-žįstantį 1941 m. birželio 23 d. sukilėlių Laikinosios vyriausybės paskelbtą pareiškimą „Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas“.

Esu įsitikinęs, jog atsaky-mas nebūtų toks viena-reikšmis, kaip galėtų atrodyti iš pirmo žvilgsnio: ką gi apie tai pasakytų sukilėlis, anų įvykių dalyvis? Aišku — nea-pelaciniai pritarčiau. Bet ne-sukubėkime daryti išvadų!

Sukosi kaip medžiojama lapė

Juozas Brazaitis buvo neti-piškas politikas: platus kultūrinio išsilavinimo, tvirtų pažiūrų, gilias analitinio pro-to, ryto ir aukos dvasios žmogus. Politikų sąvąs jis ne-laikė, politikų nelabai nę-mėgo. Jei tekdavo kada vis dėlto šia prasme save identi-fikuoti, mieliau vadindavo save rezistentu, šį vardą kilindama-s nuo 1940 birželio 23-osios, kada prancūzų gen. de Gaulle tą žodį pirmąsyk ištare iš Londono ir žodis „re-

zistencija“ visuotinai iškilo kaip okupuoto krašto gyven-tojų pasipriešinimas okupan-tui, kaip pavergtos tautos žmonių valios išraiška pa-vergėjo akivaizdoje.

Teisininkas prof. Tadas Pet-kevičius (1893-1964), prieška-rio nepriklausomos Lietuvos uzsienio reikalų ministerijos juriskonsultas, ministrų kabi-neto reikalų vedėjas, paskiau — sovietų kalyns Vorkutoje, stebėdamas Juozo Brazaičio, kaip faktiškai Laikinosios vy-riausybės vadovo, laikyseną nacių spaudimo akivaizdoje, yra pastebėjęs: Brazaitis poli-tikoje sukosi „kaip medžio-jama lapė“ ir sugebėjo „niekuo neįsipaieigoti naciams“, kai kiti to neišvengė. O prof. Vac-lovas Biržiška (1884-1956) apie šį J. Brazaičio veiklos epi-zodą taip atsiliepė: tai žmo-gus, „koks šiais laikais la-biausiai ir reikia: kultūringas politikas ir nepakeičiamas valstybininkas. Vazinėdamas tik dviračiu, eidamas švietimo ministro pareigas, per penkis savaites padarė daugiau, nei kitas per penkerius metus, važinėdamas limuzinu. Jis per tą laiką spėjo atstatyti bol-ševikų sujauktą švietimo darbą. O kur dar didesnis jo rūpestis kaip ministro pir-minko!“

Tyrė Atstovų rūmų pakomisė

Po šešių savaičių, naciams galutinai suparalyzavus Lai-kinosios vyriausybės darbą, Juozas Brazaitis perėjo į po-grindžio rezistenciją (ne visi Laikinosios vyriausybės nariai atsisakė dalyvauti, kai kurie pri-ėmė nacių suteiktus genera-linių tarėjų titulus ir pasilikio dirbti toliau), ėmėsi organi-zuoti bei kurti VLIKą — Vy-riausiąjį Lietuvos išlaisvini-mo komitetą. Kai 1944 m. pavasarį gestapas areštavo VLIKo narių daugumą ir iškėjo suimti J. Ambraze-vičių, jis sugebėjo išsislapa-tyti, išsipaieiginti naujus asmen-dokumentus Brazaičio pa-varde ir, jais pasinaudodamas, pasitraukti į Vokietiją.

Pokario metais J. Brazaitį labai norėjo pasiekti sovietai, kurie prieš jį falsifikavus ir klaidino JAV įstaigas, siek-dami atgauti jį kaip karo nusi-kaltėlį. 1974 m. New Yorko atstovė kongrese Elizabeth Holtzman, kaip ji pati spau-doje skelbė, „kooperuodama

su Sovietų Sąjungos vyriausy-bė“, pradėjo II pasaulinio karo metu naciams talkinusių karo nusikaltėlių aiškinimą ir pateikė JAV atstovų rūmams vadinamąjį karo nusikaltėlių sąrašą, tarp kurių buvo ir du Laikinosios vyriausybės nariai — Juozas Brazaitis ir pulk. Jonas Šlepetys.

Tyrimus atliko Atstovų rū-mų imigracijos pakomisė, va-dovaujama pirmininko Joshua Eilberg. Po nuoseklių tyrimų, pakomisė nerado pagrindo ap-kaltinti Laikinosios vyriausybės narius ir Kongreso na-rys J. Eilberg raštu pranešė tuometiniam JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdy-bos pirmininkui Algimantui Geciui, kad tolimesnis Bra-zaičio ir Šlepetio bylų tyrinėjimas sustabdomas. Tačiau tas sunkus ir nepagrįstas kaltini-mas skaudžiai palietė J. Bra-zaitį: širdies smūgio pakirstas, jis mirė tą patį 1974 m. lap-kričio 28 d.

Šiuos kelis J. Brazaičio gy-venimo faktus priminiau, kad geriau galėtume suprasti jo laisvų ištraukas, kurias, ma-nyčiau, galėtų būti naudinga išidėmėti, diskutuojant Seimo priimtą įstatymą dėl 1941 m. deklaracijos ir ieškant išeičių iš susidariusios nepreceden-tinės politinės padėties.

Norėjo pasitraukti „i dykumas“

J. Brazaitis buvo strategas, sugebėjo numatyti ne po vieną eimą į priekį, suvokti politi-nių žingsnių pasekmes ir su jomis skaitytis, ko, deja, ne-pajėgė įvertinti drauge su juo politinį darbą išvijoje dirbę kai kurie kiti politikai, net iš jo artimos aplinkos. Jei šian-dien J. Brazaitis būtų gyvas, nebabejoju, kad praėjusią sa-vaite Seimo priimto įstatymo autorių suprantamas intenci-jas ir geras noras J. Brazaitis būtų pasveikinęs. Tačiau apie gautą rezultatą aiškiai būtų atskirai kalbė.

Budamas patyręs rezisten-tas, apsaudytas politikos vil-kas, J. Brazaitis nemėgo vie-šumos ne vien todėl, kad buvo kuklus, saikingas, bet kokias bravouras ir savireklamai iš prigimties svetimas žmogus, bet ir dėl to, kad to reikalavo rezistencinis apdiramas pa-vojų kupiname politinės veik-laus lauke. Net ir toli nuo oku-puotos Lietuvos, Vakaruose!

„Dėkoju už biuletenio pirmą dalį, kuri yra nekrologas Bra-zaičiui“, — rašė jis 1964 m. Alinai Grinienei, biuletenio „Europos [Lietuvių] [Fronto] bičiulis“ redaktorei, keliais straipsniais tame numeryje pažymėjusiai J. Brazaičio

60-metį. „Dėkui už jūsų visu-gerus sentimentus. Nebeliesiu daugiau jo subjektyvių pergy-venimų, kai jo vardas mini-mas, nors jis ir buvo prašęs užmiršamas ir tylinas. Galėčiau tik suminėti grynai objek-tyvius puse, ar jūsų gerų norų diktuojamas veiksmas pasie-kia norimą rezultatą. Jei, sa-kysim, buvo norima sukurti ir palaikyti mitas apie Brazaitį, neva kaip rezistencijos simbolį [...] ir apie tai dar kalbėti i kraštą (tekstas buvo perskai-tytas per Vatikano radiją — V.V.), tai neabejoju, kad „draugai“ tenai turės labai lengvai įvykdomą uždavinį tą mitą sugriauti. Užteks jiems tik pakartoti informacijas iš „Vienybės“, „Laisvės“, „Naujie-nų“ [JAV lietuvių komunistų, socialistų ir pan. laikraščiai — V.V.] ir pridėti — tai va, ko-kius asmenis garbina buržuaziniai nacionalistai Vakaruo-se. Ir jie bus teisūs. Esti mo-mentų, kada žmogus turi pasi-traukti iš gyvenimo rinkos, jei norit, kovos, anot Maceinos, i dykumas, o net ir draugai turi palikti jį ten tyloje, kad ne-būtų žalos bendrajai rei-kaui.“ (1964 m. sausio 3 d. J. Brazaičio laiškas A. Grinienei. — „Ugninis stulpas“, 374 p.)

Aiškiai suvokė proporcijas

Kita proga Juozui Kojeliui J. Brazaitis rašė: „Mane jaudino ir jaudina ženkli, kad tarp bičiulių ima dingti rezisten-cia, taigi ir konspiracinė dva-sia — o be konspiracijos ne-įmanoma jokia rezistencija prieš tokį priešą, kurį turi Lie-tuva. Konspiracija reikalinga tam, kad neduotume priešui progos išsifruoti mūsų planus ir juos paversti niekais, dar nepradėtus vykdyti. Mūsų pa-dėty teįmanoma strategija priešą klaidinti. O tam geriau apie savo planus tylėti, arba net viešai skelbti vienai, o daryti kitaip. Čia tinka mum evangelijos patarimas: būkite nuolankūs kaip balandžiai ir gudrūs kaip zalciai. Mes daž-nai linkstame laikytis to pata-rimo pirmosios dalies, viską išsipaieškodami, nors antra dalis mum būtinesnė, turint reikalą su šėtonišku priešū.“ (1971 m. sausio 10 d. J. Bra-zaičio laiškas J. Kojeliui, — „Ugninis stulpas“, 428 p.)

Iš citatos galėtum manyti, kad jis buvo beato dairiškas antikomunistas, tačiau iš tie-sų J. Brazaitis buvo tik prisie-kęs laisvės karys, o tačiau pla-taus akirato: „Gal čia ir vėl mano senatvės ženklas, kad nenoriu kovos nei šnairavi-mosi tarp draugų. Manys be-liko gyvas kovos noras tik prieš Lietuvą okupavusius

atimta jų pilietybę.

Kita vertus, Vidurio Ameri-kos lietuvių atstovas A. An-tanėlis iš Omaha, NE, kaltino Lietuvos valdžios institucijas, kad per daug Lietuvos jauni-mo, nesulaukiančio geresnės ir aiškesnės gyvenimo ateities, išvažiuoja, emigruoja i kitas šalis.

— Juos apgavo Lietuvos val-dancioji burokratija, — tiesiai — šviesiai pareiškė A. An-tanėlis. — Reikia rimtai keisti politikierių galvosena, parem-tą Maskvos komunistinės gal-vosenos sistema. Lietuvos val-džios institucijos turi sudaryti planus, kad buvusieji komu-nistinės sistemos auklėtiniai, dabar užimantys valstybines tarnybas, išeitų i ankstyvą pensiją. Juos pakeistų jauna karta. Tuomet gal pagerėtų valstybės ekonomijos pajėgu-mas, atsirastų darbo vietų, jaunimui netektų iškotis ge-resnio gyvenimo svetur.

Iš tiesų, Lietuvoje, pasak poeto S. Gedos, visa socializ-mo šlykštė dar marma.

Seime priimta rezolucija dėl Lietuvos gyventojų genocido.

maskolius. Net ir prieš lietu-vius komunistus nesiimu kel-ti kirvio, nes žinau, kad dau-gelis tarp jų didesni patriotai ir kovotojai už mane. Jie, anot Jurgio Jankaus, negalėdami išsislapstyti miške, pasislėpė partijoje“. (1969 m. spalio 20 d. J. Brazaičio laiškas A. Gri-nienei. — „Ugninis stulpas“, 416 p.)

Bet kas ypač įdomu, J. Bra-zaitis aiškiai suvokė dėl Lietu-vos laisvės akistatoje stovin-čių jėgų proporcijas ir, skirtingai nuo kai kurių kitų šian-dien išeivijoje ir Lietuvoje gar-siais vardais žvangantių poli-tikų, nepervertino nei antina-cinės, nei antibolševikinės re-zistencijos galimybių: „Vieną vakarą, kai peržiūrėjau iš VLIKo laikų visokius raštapa-laiškus, norėjau visą archyvą sudeginti, nes tai dokumentai, kurie rodo, kokie buvome naivūs, įsivaizdavę, kad „Lie-tuva vaduojama“. O tai buvo žaidimas. Žaidžia vaikai, žaidžia seniai...“ (1962 m. sau-sio 1 d. J. Brazaičio laiškas A. Grinienei. — „Ugninis stul-pas“, 355 p.)

„Tegul bent lietuviški veiksniai žino“

Amžiaus septyniadešimt-metio proga J. Brazaitį vėl užgrūva sveikinimai ir vieši pagerbimai, kurie jam nelygi-nant tuščiai skambantis cim-bolai: „Atiū už visokius svei-kinimus ir bučinius, kuriuos man Rūtelė realiai perdavė. Atiū ir už nekrologą „Bičiulys“ [tas pats „Europos LF bičiulis“ — V.V.]. Tik šios rūšies nekrologų, t.y. nekro-logų per spaudą — aš labai vengiu ir vengiau. Gal tai nėra joks kuklumas, o greičiau per tiek metų rezistenci-joje įprastas atsargumas — kam nurodyti neprieteliui tai-kini: juk jie nelauko karo kalti-ninkais, hitlerininkais genera-linių tarėjų, nes jie jau nepa-vojingi. O tokie nekrologai su-daro įspūdį, kad aš tebesu jų priešas ir dabar — ir tokius reikia pašalinti, prašant Ame-rikos valdžią iš naujo juos išduoti. Tarp tų 38 naujai pa-reikalautų esu ir aš. Gerai, kad lig šiol imigracijos įstaiga neatkreipė dėmesio, bet kai pradės tardyma sovietinių re-ikalavimų, negalės neatkreipti, jog aš pagal dokumentus esu ne dabar skelbiamas, o kitokio amžiaus, kaip ir kitokios pa-vardės — ir tai yra pakanka-mas pagrindas deportacijai. Aš ir prašiau „Draug“ ir „Ai-dus“, kad apie tą jubiliejų nie-ko nekalbėtų. Bet jau tiek to. Atiū visiems už gerus norus“. (1974 m. sausio 15 d. J. Bra-zaičio laiškas A. Grinienei. — „Ugninis stulpas“, 477 p.) (B.d.)

Be kita ko, joje reiškiamas didelis susirūpinimas, kad vis dar neparengti nacių ir sovie-tinės okupacijos istoriniai api-bendrinimai, kurie suteiktų istorinį kontekstą okupacinį režimą nusikaltimams Lietu-voje įvertinti. Atkreipiamas ypatingas dėmesys i LR preziden-to sudarytą Tarptautinę komisiją, kuri vertina šiu oku-pacinių režimų nusikaltimus. Kitoje rezoliucijoje dėl tarp-tautinio kongreso komitizmo nusikaltimams įvertinti pa-reiškama, kad kongreso ide-jos turi būti išlaikytos gyvos ir jas būtina plačiai paskleisti pasaulyje. Kraštų bendruo-menės skatinamos remti tri-bunolo antrąją sesiją, kuri rugsėjo mėn. vyks Vilniuje.

Seime paremti geri Lietuvos visuomenės, išeivijos, kultūri-nės draugijos „Pilis“ užmojai Lietuvos tūkstantmečiui at-statyti Vilniaus Žemutinę pilį — valdovų rūmus.

Tai uždavinys, kuris mus visus vienija, — šiam klau-simui skirtame posėdyje kalbė-jų PLB atstovas Lietuvoje G. Žemkalis. — Jei, pavyzdžiui,

DRAUGAS, 2000 m. rugsėjo 26 d., antradienis

Danutė Bindokienė

Rinkimės išmintingai

Galima sakyti, kad šiuo at-veju „gamtos dėsniai“ veikia atvirkščiai proporcingai: juo labiau vėsta rudeniškas oras, tuo daugiau kaista politika. O politikos vėjai ypač nepasto-vūs — šiandien pučia iš vienos pusės, rytoj jau galbūt iš visai priešingos. Reikia nemažai kantrybės bei ištvermės, kad eilinis pilietis netaptų pakele-smilga, besiblaškancia ir lin-dguojancia nuo kiekvieno vėjo postelėjimo, nuo kiekvieno praeinančio ar pravažiuojan-cio, besistengiančio tas smil-geles sava kryptimi palenkinti.

Seimo rinkimai Lietuvoje ateis greičiau, negu balsavi-mai už kandidatą i Amerikos, Baltuosius rūmus. Tiek vieni, tiek antrieji rinkimai mums, lietuviams, labai svarbūs. Juk daugelis gyvename abiejose Atlanto pusėse... Arba bent taip mėgstame kiekvieną pro-gą tvirtinti. O vis tik palyginti dar mažai tautiečių, turinčių Lietuvos pasą, galinčių bal-suoti Seimo rinkimuose. Ko-dėl? Pasiteisinimų, žinoma, kiekvienas turi. Jų sąrašo viršuje: aš esu Lietuvos pilie-tis, nes joje gimiau, tad dėl ko turėčiau „prašyti“ pilietybės? Ji man priklauso! Iš principo atsisakau tai daryti... Tai pa-rankus atsakymas, kurio še-šėliu uždengiamą daug kitų priežasčių (tarp jų — nerangu-mo). Tačiau šiuose Seimo rin-kimuose užsienio lietuviai gali — ir turėtų — padaryti skir-tumą tarp laimėjusių ir ne-laimejusių, ypač apylinkėje, kuriai esame priskirti. Kai tiek daug baiminamų dėl ga-limos vadinamųjų kairiųjų persvaros būsimajame Seime, užsienio lietuvių balsai vis tik gali prisidėti prie nerimos pu-sės laimėjimų. Bet, kaip mūsų laudis sakyti: „Nelaikas šu-nis lakinti, kai prasideda me-dzioklė“. Juk žinojome ateisiant Seimo rinkimus, juk žinojome, kad ir prezidento pa-keitimas ne už kalnų. Kaip ga-lime kaltinti kitus, jeigu patys nesimeisime atsakomybės?

Na, o šiame krašte? Tiek re-spublikonų, tiek demokratų kandidatų skuba aprepti kuo platesnę teritoriją, pasiekti kuo daugiau būsimų rinkėjų ir įtaigoti, kad savo balsus už jį atiduotų. Galbūt daugeliui — ypač respublikonams — nema-loni staigmena, kad dabartinis viceprezidentas Al Gore vis tik pirmąją. Atrodo, kad jis jau atsipalaidavo nuo prezidento Clinton kadencijos „nuode-mių“, nepaisant opozicijos pa-

stangų jas užmauti kaip ginių akmenį ant kaklo.

Didžiausia Al Gore popula-rumo priežastis bene yra tai, kad dirbancioji ir vidutinių pajamų Amerikos piliečių kla-sė save sutapatina su demo-kratų partijos programa, pa-žadais. Tikima, kad demokra-tas prezidentas labiau rūpin-sis eiliniu piliečiu, o respubli-konų interesai krypta i di-džiųjų verslo bendrovių pusę.

Tai iš dalies patvirtina ir kai kurių valstijų, kuriose pir-menybė atiduodama Al Gore kandidatūrai, gyventojų ap-klausos. Kaip skelbia praėju-sio sekmadienio (rugsėjo 24 d.) „Chicago Tribune“ dienraštis, Al Gore šiuo metu pirmąją Il-linois, Michigan, Ohio, Pens-sylvania, New Jersey valsti-jose (čia kalbama apie nesė-niai apsisprendusius, nes kai kurios valstijos jau anksčiau šlejos prie demokratų kandi-dato). Suprantama, iki rin-kimų simpatijos gali pakrypti i kitą pusę, nes nėra nepasto-vesnio dalyko, kaip politinio kandidato populiarumas.

Tačiau čia ir vėl pasireiškia tas „atvirkštinės proporcijos“ dėsnis. Kai kandidatas jaučia ypatingą spaudimą, kartais nukrypsta i kraštutinius ir beato dairiškus oponento juo-šėliu uždengiamą daug kitų priežasčių (tarp jų — nerangu-mo). Tačiau šiuose Seimo rin-kimuose užsienio lietuviai gali — ir turėtų — padaryti skir-tumą tarp laimėjusių ir ne-laimejusių, ypač apylinkėje, kuriai esame priskirti. Kai tiek daug baiminamų dėl ga-limos vadinamųjų kairiųjų persvaros būsimajame Seime, užsienio lietuvių balsai vis tik gali prisidėti prie nerimos pu-sės laimėjimų. Bet, kaip mūsų laudis sakyti: „Nelaikas šu-nis lakinti, kai prasideda me-dzioklė“. Juk žinojome ateisiant Seimo rinkimus, juk žinojome, kad ir prezidento pa-keitimas ne už kalnų. Kaip ga-lime kaltinti kitus, jeigu patys nesimeisime atsakomybės?

Na, o šiame krašte? Tiek re-spublikonų, tiek demokratų kandidatų skuba aprepti kuo platesnę teritoriją, pasiekti kuo daugiau būsimų rinkėjų ir įtaigoti, kad savo balsus už jį atiduotų. Galbūt daugeliui — ypač respublikonams — nema-loni staigmena, kad dabartinis viceprezidentas Al Gore vis tik pirmąją. Atrodo, kad jis jau atsipalaidavo nuo prezidento Clinton kadencijos „nuode-mių“, nepaisant opozicijos pa-

statymo darbų. Beje, ir Seimo dalyvių priėmimo prezidentū-roje pirmas prezidentui V. Adamkui pateiktas pageidavi-mas buvo paremti Valdovų rūmų atkūrimo projektą.

Bus daugiau

Atsiveikimo vakare Vilniaus Rotušėje. Iš kairės: Nerija Kasparienė iš Vasingtono, prezidentas Valdas Adamkus, PLB valdybos naujai išrinktas pirmininkas Vytautas Kamantas ir Alma Adamkienė. Algimanto Žitūno nuotr.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VASARA PUTNAMO SESELIŲ SODYBOJE IR MATULAIČIO SLAUGOS NAMUOSE

Garbingas svečias

Vasaros pradžioje lankėsi Lietuvos generalinis konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvenas su žmona. Juos atvežė ilgametis ALTO centro valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis supažindinti su lietuviška salele ir su ALK-os turtais. Jie aplankė kun. Ylos ir jį lankiusių svečių pastatytą Mindaugo pilį. Matulaičio slaugos namus, kur pavaiskai, koplyčios puošmenys „kalbą“, lietuviškai, aplankė Dangaus Vartų kapinaites, o svarbiausia — Amerikos Lietuvių katalikų archyva.

Atrodo, kad svečiai tikrai nuoširdžiai gerėję ir džiaugėsi, žadėjo vėl apsilankyti. Lauksime.

Seserys iš Lietuvos atvykstančius mielai priima. Istoriškai, lituanistai, teisininkai, muzikai, Lietuvos Seimo žmonės, atvykę pasinaudoti ALK-os turtais, randa šiltą prieglobstį seselių svečių name — „Raudondvarėje“, o vienuolijos valgomajame — skaniai pamaitinami.

Paminėtas 85-tasis gimtadienis

Arkiv... Jurgio Matulaičio slaugos namų gyventojai kukliai paminėjo garbingo ir mylimo namų gyventoją kun. Vytauto Pikturnos 85 metų sukaktį. Rytiniuose JAV lietuvių telkiniuose ir Floridoje jis žinomas kaip geras pamokslininkas, išleisdamas dvi pamokslų knygas. Gyvenęs 25 metus Floridoje, sveikatai gerokai susilbavęs, apsisprendė persikelti į Matulaičio slaugos namus. Gal Floridoje jo draugai jam būtų suruošę iškilmingesnį paminėjimą...? O Putname, iš širdies sugiedoję „Sveikaujamųjų metų“, pasivaišinę tik kava ir pyragėliais, padainavę keletą liaudies dainų, paprašė jį papasakoti apie save.

Jau buvom truputį girdeje apie išgyvenimus Dachau koncentracijos lageryje, tad šia proga, pasidalino pastarąjį darbo patirtimi.

Trumpai atpasakosiu vieną jo atsiminimų. Buvo taip.

Parapijietis sunkiai sirgo, gulėjo ligoninėje. Žmona atbėgo, klausia, ką jai daryti?! Ligoninė neturinti jos vyro kraujo grupės. Gal kunigėlis nuvažiuotų, gal jo kraujas tiktų?!

Nieko negalvojęs, kun. Pikturna atsirado ligoninėje. Nušalto — kraujas tinka. Perliejamas daromas tuoj pat, čia

pat palatoje, iš kunigo į kraujojancio ligonio ranką.

Po poros savaičių skamba telefonas. Kalba tame pačiame kambaryje gulėjęs, kitas ligonis. Kviečia, kad pas jį užeitų. Po gausių susitikimų — išpažintis ir užkietėjusio, senos kartos lietuvių komunisto atsivertimas.

Gerai pavyzdžiai patraukia. Matulaičio namų gyventojai visuomet laukia „atvažiuojant“ jubilio ir lietuviškas programas, jį gerbia, myli ir linki jam Dievo palaimos.

Svarbūs įvykiai

Kaune, birželio mėn. visuotinė seserų kapitula 2000-2004 metų kadencijai vyriausiosios vadovės tarnystės pareigas pavedė ses. Ignei Marijošūtei, vyr. vadovės pavaduotojos — ses. Eugenijai Lukošūtei (abi priklauso S. Amerikos provincijai), patarėjų Daliai Kaminskaitėi ir Viktorijai Plečkaitytei, priklausančioms Lietuvos provincijai. Lietuvos seserys išsirinko vadovę ses. Danutę Sabonytę, pavaduotoja — ses. Adą Petraškaitę ir Dalią Dapkūnaitę. S. Amerikos provincija vadovavimą patikėjo tom pačiom rankom ir širdim. Ses. Paulė Savickaitė pasiliko provincijos vadovę, ses. Bernadeta Matukaitė jos pavaduotoja, ses. Teresė Mieczkowski sekretore ir ses. Eugenija Lukošūte ekonomė.

Šiuos svarbius įvykius atšvęsti putnamietės seserys susirinko Matulaičio slaugos namuose, kad ten jau gyvenančios ligonės sesutės galėtų kartu su visom pabūti ir pasidžiaugti.

Tuo laiku, kai vyko visuotinė kapitula Kaune, vyko ir Lietuvos Katalikų II eucharistinis kongresas. Susėdusios pusračiui, jaučiai išpuoštoje namų auditorijoje seserys klausėsi kapituloje ir kongrese dalyvavusių seserų: Ignės, Eugenijos, Paulės, Bernadetos gyvų, vaizdingų, kartais ir juokingų pasakojimų.

Jos džiaugiasi gerai suorganizuotu kongresu (prie to prisidėjo ir ses. Ignė), daugybe žmonių, visų viltis prašokusiu jaunimo skaičiumi (10.000). Visos apgailejo, kad Lietuvos „spauda, radijas, TV to įvykio beveik nepamėnė, apie jį neinformavo... O tai juk buvo tik antrasis toks kongresas krikščioniškosios Lietuvos istorijoje!

Neapsijėmė be klausimų. Ar atvažiuos į Lemontą, Putnamą seserų iš Lietuvos? Tik

Pasiruošusios į Lemontą: ses. Laimutė, Danutė, Dalia (grįžta į Lietuvą), Ramutė su Matulaičio slaugos namų gyventojais: G. Radziuvienė, prel. V. Balčiūnu, O. Maciūniene, Petrušiene, B. Skardžiuvienė lietuviškos programos metu

po poros savaičių sužinojome, kad į Lemonto misiją yra paskirtos seserys Danutė Juškaitė ir Ramutė Naujalytė ir vienerius metus dirbusi pasilieka seselė Laimutė Kibišauskaitė.

(Pal. Jurgio Matulaičio Misių šaltai priimtos Misių klebono kun. Palioko, SJ, šiuo metu jau dirba Lemonto lietuvių telkinyje)

Baigusios pokalbius, sėdomės prie stalo: vaišinomės, dainavome, giedojome ir su malda bei džiugia nuotaika baigėme šią ypatingą agapę, su viltimi žiūredamos ateitin.

Aldona Prapuolenytė

NAUJAS VATIKANO DOKUMENTAS DĖL IŠSISKYRUSIŲ KOMUNIJOS

Liepos 6 d. Popiežiškoji įstatymų tekstų interpretavimo taryba paskelbė dokumentą, patvirtinantį bažnyčios mokymą, jog išsiskyrusių ir sudarę naują santuoką katalikai negali priimti šv. Komunijos. Šis dokumentas patvirtina ankstesnius dviejų Vatikano dikasterijų — Tikėjimo mokslo kongregacijos ir Dieviškojo kulto kongregacijos — dokumentus. Pastarosios kongregacijos 1994 m. laiške kreipiamasi į pasaulio vyskopus ir teigia, kad priešingai kaip kuriems teologams ir sielovadininkams, ypač Vakarų Europoje, išsiskyrusiems ir naują santuoką sudariusiems katalikams nedera priimti Komunijos.

Popiežiškosios tarybos dokumente teigiama, jog kai kurios išsiskyrusios ir naujai susituokusios poros „del rimtų priežasčių“, kaip antai vaikų gerio, gali ir toliau gyventi „kaip brolis ir sesuo“. Tokiais atvejais jie negyvena nuodėmėje ir gali priimti Komuniją. Tačiau dekretas išsijęja, jog tokios poros laikytųsi diskretiškumo ir vengtų viešo papiktinimo. Popiežiškoji taryba, komentuoama paplitusių visuomenės požiūrį į ištuokas, vadiną šį reiškinį „sąžinių deformacija“.

Popiežiškosios įstatymų tekstų interpretavimo tarybos pirmininkas arkivyskupas Julian Herranz, komentuoamas naująjį dokumentą, sakė, jog jis buvo reikalingas, nes kai kurie katalikai „blogai interpretavo 1915 Kanonų teises kodekso kanoną, teigiantį, kad katalikai, „atkakliai išliekantys sunkioje nuodėmėje, negali būti leidžiami prie šv. Komunijos“. Arkivyskupas J. Herranz pastebėjo, kad esama paplitusio nesupratimo, esą išsiskyrę ir sudarę naują santuoką katalikai yra ekskomunikuoti. Jis teigė, kad taip nėra. Arkivyskupas pažymėjo, jog yra „tarp eksko-

munikuotųjų, t. y. už Bažnyčios, ir tų — kaip antai išsiskyrę ir naujai susituokusieji, — kurie išlieka Bažnyčios vaikai ir yra kviečiami dalyvauti Mišiose bei paraprijos veikloje, net jeigu jie negali priimti Komunijos.

Popiežiškosios įstatymų tekstų interpretavimo tarybos pirmininkas sakė, kad yra dvi priežastys, dėl kurių išsiskyrusiems ir naujai susituokusiems neteiktina Komunija. Pirmoji yra būtinybė išlaikyti Eucharistijos integralumą, išskiriant esančius nuodėmės būklėje. Antroji priežastis yra tvirtas Bažnyčios mokymas dėl santuokos neišardomumo. Arkivyskupas J. Herranz pareiškė, jog Komunijos neteikimo priežastis nėra tai, „kad Bažnyčia neturi galios išlaikyti“ „Anot jo, Bažnyčia seka Kristaus, kuris Evangelijoje atleidžia svetimąjį ančiui moteriai, tačiau nepateisina svetimavimo pavyzdžių. Arkivyskupas sakė, kad Bažnyčia negali pateisinti naujos katalikų santuokos, jei šie žmonės dievo ir Bažnyčios akyse jau yra sudarę santuoką su kitu su-

tuoktiniu. Jis išpėjo nesivadovauti daugumos žmonių argumentu.

„Bažnyčios žinios“, 2000 Nr. 13-14

• **Sintautai.** Prieš 5 metus atstatytoje ir pašventintoje Sintautų bažnyčioje per Žolinę paraprijiečiai paminėjo šios bažnyčios 200 metų jubiliejų. Šv. Marijos Dievo Gimdytojos titulas jai buvo suteiktas 1800 m. Ta proga sintautiškių ir svečių pasveikino jau 30 m. šiai paraprijai vadovaujantis kleb. dek. prel. A. Maskeliūnas. Parapijos jubiliejinėse iškilmėse šv. Mišias aukėjo vysk. J. Žemaitis, MIC, prel. V. J. Bartuška ir kun. J. Dėdinas iš Vokietijos — Vasario 16-osios gimnazijos kapelionas. 173 jaunuoliams buvo suteiktas Sutvirtinimo sakramentas.

• **Kaunas.** Rugpjūčio 20 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje kardinolo V. Sladkevičiaus 80-ųjų gimimo metinių proga aukotos šv. Mišios, prie kardinolo kapo buvo padėta gėlių.

VAIKAI...

Atkelta iš 2 psl.

Galvojau, kitoks ir nuostabus būtų pasaulis, jei visi tėvai augintų savo jaunimą su tokiu atsidejimu ir pasišventimu. Mus stebino ir žavėjo — vyro ir žmonos (mūsų) prieš dešimt metų Vilniuje įkurtas jaunuolių su protine negalia „Spalvų“ orkestras. Del to „spalvų“, kad vietose gaidų grojama pagal spalvas. Mums, JAV specialiosios pedagogams, tai buvo negirdėtas atvejis. Ne vienas išsiskyręs, kaip antai vaikų gerio, gali ir toliau gyventi „kaip brolis ir sesuo“. Tokiais atvejais jie negyvena nuodėmėje ir gali priimti Komuniją. Tačiau dekretas išsijęja, jog tokios poros laikytųsi diskretiškumo ir vengtų viešo papiktinimo. Popiežiškoji taryba, komentuoama paplitusių visuomenės požiūrį į ištuokas, vadiną šį reiškinį „sąžinių deformacija“.

Kitas atvejis — buvusios literatūros mokytojos didelė meilė ir rūpestis sūnumi su protine ir fizine negalia. Ir jis visam laikui išliko ne tik mamos, jos suaugusio — 41 metų sūnaus, bet ir visų A.P.P.L.E. pedagogų atmintyje. Saulių, dar nepradėjusių lankyti mokyklą, išliko encefalitas. O jo pasekmė — celebrinis paraprijos. Maždaug nuo to laiko mama ir sūnus pasijuto tarytum vieni du pasaulyje. Vieną vakarą su juo dirbusieji keturi A.P.P.L.E. pedagogai sugalvojo nusivėžti jį į Giruliuose esančio kurortinio viešbučio kavinę. Norėjo jam padaryti ką nors atmintiną. Galbūt pirmą kartą pavaišinti taurele vyno. Matydami motinos veidą didelį susirūpinimą dėl sūnaus, pedagogai prizadėjo elg-

tis labai atsargiai ir atsakingai. „Nesirūpinkit, ponai“ — ramino ją viena mano kolegė — mes žinome, kad jis jums brangesnis už puodynę aukso. „Ne, jūs klystate, jis man brangesnis už puodynę deimantų“, atsakė mama. O Saulius, sėdėdamas su savo bendraamžiais kavinėje, šypsojosi ir nesiliovė sakęs: „Good!“, „Good!“, „Very good!“

Lietuvos pedagogai labai jautriai įvertino šią neeilinę progą lankyti A.P.P.L.E. specialiosios pedagogikos kursą „Viltis“ stovykloje. Vienas mokytojas savo laiške rašė, kad pabuvęs čia dvi savaites, jam atsivėrė akys ir dabar jo paties rūpestiai — tai tik lašas jūroje. Mokytoja Bronė Mažri-

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**Parduodu Honda Accord
'89 m. Kaina \$700.
Tel. 708-923-9770.**

**Gyvenu JAV 15 metų, turiu žalią
kortelę, vairuoju nuosavą
automobilį. Norėčiau apsigyventi
Jūsų name, prižiūrėti namą ir Jus.
Skambinti vakarais, kvietė
Gina. Tel. 708-532-3415.**

**European Restaurant,
Lemont, IL**
is looking for experienced
cook, part-time or full-time.
Call: 630-257-7570.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFFICE (773) 886-5888
HOME (708) 425-7189
FAX (708) 886-4819

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

**RAYMONDA
SOLODOVNIENĖ**
Mortgage Consultant

6710 N. Oakwood, Lincolnwood, IL 60466

Res. 773-271-0336; Pager 847-874-3787

Fax 847-674-1802

**Dienraščio „Draugas“
administracija ieško
darbuotojų, mėgstančių
bendradarbiuoti su žmonėmis ir
mokančių lietuvių bei anglų
kalbas.**

Kompiuterio žinios būtų
privalumas.
Geras susisiektis,
puikios darbo sąlygos.
Kreipkitės laisvu šiuo adresu:
4545 West 63 Str., Chicago,
IL 60629.
Fax: 773-585-8284.

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8624**

You are cordially invited to celebrate 100 years of faithful
service to God and community.

JUBILEE MASS

3:00 p.m.

Saturday, October 14, 2000

Providence of God Church

18th Street and Union Ave.

Principal Celebrant

Francis Cardinal George, OMI

JUBILEE BANQUET

Saturday, October 14, 2000

Polonia Banquet Hall

4604 S. Archer Ave. Chicago, IL.

5:30 p.m. Open Bar

6:30 p.m. Dinner

Presentations and Entertainment

\$50 Per Ticket

menė vienos vakaronės metu
padėkdamas savo pačios su-
kurtą eilėraščių, skirtą neigali-
jų tėvams.

Rašant apie stovyklinius
ispūdžius ir išgyvenimus „Pa-
sakoje“, negalima nepaminti
didelio tiek tėvų, tiek savanor-
ių ir mokytojų kūrbiškumo
ir išradinimo. Ypač suge-
bėjimo viską surežisuoti taip,
kad centre būtų ir švęstų vai-
kai. Nepamirštama buvo spor-
to šventė, talentų vakaras,
karnavalas, miško šventė,
Neptūno šventė ir kitos vaka-
ronės. Bet užvis smagiausi —
šokiai kas vakarą. Buvo šo-
kama grupė, pavieniai, ve-
žiojamose kėdutėse — kaip
kas ir su kuo norėjo ir mokojo.

Liūdnos buvo paskutinės
dienos, kai prie mokytojų spė-
je prisirišti vaikai turėjo atsi-
sveikinti, ypač todėl, keli
A.P.P.L.E. pedagogai turėjo
sugrįžti į JAV keliom dienom
anksčiau, dar prieš stovyklos
uždarymą. Kai paskutinį vaka-
rą nuėjom prie Baltijos
jūros atsisveikinti su saule,
viena mergaitė priėjo prie ma-
nės ir sakė: „Ten, anoj pusėj
jūros dabar yra mano drauge
mokytoja“. Nenoromis akys
suzibo ašara ir aš, apsikabinu-
si ją, tarčiau: „Taip, Arūnė, ten
dabar yra tavo draugė moky-
toja, ir ji tau taipogi mojuoja:
iki kitos vasaros, Arūnė, kai
Dievui leidžiant, vėl susitik-
sime „Pasakoj“.

Talentų vakarą „Viltis“, Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos stovykloje „Pasaka“ Lietuvos pedagogai pagaliau „sekingai išrope“ ir nusifotografavo su A.P.P.L.E. lektore ir „Pasakų karalienė“ Rione Rudaitiene.

Jubilėtas kun. V. Pikturna Matulaičio slaugos namuose savo kambaryje su „Draugu“ ant kelių

RINKIMŲ SISTEMOS IR DAUGUMOS VALIA

DARIUS UDRYS

Lietuvos Seimo priimtas rinkimų įstatymas panaikina antrąjį Seimo rinkimų ratą vienmandatinėse apygardose. Šis nutarimas sukėlė prieštaringas reakcijas. Vieni mano, kad tai naudingas nutarimas, skatinantis partijų konsolidavimąsi, suteikiantis rinkėjams aiškesnį pasirinkimą tarp skirtingų politikos krypčių ir sutaupysiantį valstybės lėšas. Priešininkai skundžiasi, jog tai pažeidžia demokratijos — tai yra, daugumos valdžios — principą, nes vienmandatinėse apygardose kandidatai rinkimus gales laimėti be daugumos paramos. Ar imanoma patenkinti abi puses?

Lietuvos Seimo nutarimas panaikinti antrą rinkimų ratą patenkins tuos, kuriems atrodo, jog partijos Lietuvos perdem susiskaldžiusios, kad kandidatų į Seimo atstovus paprasčiausiai per daug. Gal kai kuriems tokie argumentai skamba naiviai, tačiau tai nėra tokie jau naivūs priekaištai.

Nagrinėdami rinkimų sistemas, politologai dažnai vadovaujasi dviem kriterijais. Pirmasis: kiek rinkimų sistemų duodami rezultatai atspindi rinkėjų nuomones? Jokia sistema, išskyrus tiesioginę demokratiją arba parlamentą, kurio narių skaičius atitinka rinkėjų skaičių, neatpindės visų rinkėjų nuomonių. Tačiau vienos sistemos tiksliau atspindi negu kitos. Pavyzdžiui, proporcinė rinkimų sistema be slenkčio — tai yra, sistema, kuri leidžia rinkėjams balsuoti už savo mėgstamą partiją ir pagal rinkėjų paramos proporciją skirsto partijoms vietas parlamente — gana tiksliai atspindi visų rinkėjų nuomones.

Antras klausimas, kurį politologai klausia, nagrinėdami rinkimų sistemas: ar rinkimų sistema skatina aiškesnį pasirinkimą? Žodžiu, ar rinkėjams aišku, už kokią politiką jie balsuoja? Sistema, kuri privilegia rinktis tarp dviejų partijų arba kandidatų, pristato rinkėjams aiškesnį pasirinkimą, negu anksčiau minėta proporcinė sistema — didžiausia dalimi dėl to, kad rinkėjams aišku, jog tik viena arba vienas jų laimės ir valdys.

Proporciniai rinkimai dažnai pasibaigia parlamentu, kuriame jokia partija neturi daugumos. Partijos arba atstovai priversti derėtis ir sudaryti koalicines vyriausybes, kurių programas dauguma rinkėjų nebūtinai numato ir kurioms dauguma rinkėjų gal ir nepritartų. Taigi, tokia sistema, kuri gana tiksliai atspindi rinkėjų nuomones, irgi gali būti laikoma tam tikra prasme nedemokratiška.

Daugelis nori aiškaus pasirinkimo ir kad parlamento sudėtis atspindėtų rinkėjų nuomonių proporcijas. Tačiau šiuos du dalykus nevisad lengva suderinti. Lietuvos Seimas pritarė rinkimų sistemai, kuri siek tiek paskatins partijas vienytis. Kokių būdu? Tarkime, vienmandatinėje apygardoje, kurioje dešiniųjų, kairiųjų ir centrinių rinkėjų maždaug po lygiai, trys dešimtosios partijos kelia po kandidatą, o kairiųjų partijos, susivienijusios kelia tik vieną.

Tokių rinkimų, pagal Lietuvos Seimo priimtą rinkimų įstatymą, laimės kairieji, nors kairiųjų pažiūrų rinkėjų tik trečdalis. Taip mažumos balsas gali nulemti rinkimų re-

zultatus, o daugelio balsai nueina niekais. Tokios sistemos pliusas — skatinami aiškesni pasirinkimai (jeigu partijos atitinkamai sureaguoja ir suvienija paramą kandidatams prieš rinkimus). Bet jos minusas — kandidatai gali laimėti be daugumos paramos. Žodžiu, rezultatai gali neatspindėti daugumos valios.

Ar imanoma sistema, kuri suderina rinkėjų valią su aiškiu pasirinkimu ir kuri leidžia išvengti antrojo rinkimų rato? Vienas būdas šiuos dalykus suderinti — tai vadinamieji „dvigubi rinkimai“ (angliškai „instant runoff voting“). Dvigubais rinkimais renkamas Australijos parlamentas, Airijos respublikos prezidentas, Londono meras ir kai kurios Jungtinių Amerikos Valstijų savivaldybės. Dvigubi rinkimai leidžia išvengti antro rinkimų rato, sykiu užtikrindami rezultatus, kurie atspindi daugumos valią. Kaip tai veikia?

Tarkime, Lietuva nusprendžia rinkti Seimo atstovus vienmandatinėse apygardose dvigubais rinkimais. Kaip įprasta, rinkėjams išdalyjamas balsalapis su kandidatų sąrašu. Tačiau, užuot ženklinę kryžiuotą prie savo mėgstamo kandidato, rinkėjai skaičiumi vienas pažymi savo mėgstamiausią kandidatą, skaičiumi du — antrą mėgstamiausią kandidatą, skaičiumi trys — trečią mėgstamiausią kandidatą, ir taip toliau. Jeigu, suskaičiavus balsalapius, dauguma išrenka vieną jų mėgstamiausią, šis kandidatas paslenkiamas nugalėtoju. Tačiau, jeigu joks kandidatas nelaimi daugumos „vienetukų“, kandidatas su mažiausiai „vienetukų“ pašalinamas iš sąrašo. Visi balsalapiai, kuriuose šis kandidatas paženklinas vienetuku, skaičiuojami iš naujo, bet šįsyk skaičiuojami dvejetukais. Dvejetukai skirstomi tarp likusių kandidatų. Jeigu nė vienas kandidatas dar neturi daugumos, pašalinamas dar vienas, mažiausiai balsų laimėjęs kandidatas ir balsalapiai, remiantys jo kandidatūrą atitenka likusiems kandidatams, šįsyk skaičiuojant trejetukus, ir taip toliau, kol vienas kandidatas turi daugumos paramą.

Kaip tai atrodytų? Tarkime, Kaimeliškių apygardoje kandidatuoja trys kandidatai — Jonynas, Pranaitis ir Steponavičius. Suskaičiavus vienetus, Jonynas laimi 44 nuosimčius balsų, Pranaitis 46 nuosimčius ir Steponavičius dešimt. Steponavičius pašalinamas iš sąrašo, o jo balsalapiai perskaičiuojami, atsizvelgiant į dvejetukus. Tarkime, skaičiuojant dvejetukus, aštuoni nuosimčiai iš Steponavičiaus dešimt atitenka Jonynui, o du nuosimčiai — Pranaičiui. Pranaičio balsų nuosimtis padidėja nuo 46 iki 48, bet Jonyno padidėja nuo 44 iki 52. Tokiu būdu Jonynas laimi su daugumos parama. Įsidėmėkite, jog, pagal Seimo priimtą įstatymą, rinkimus būtų laimėjęs Pranaitis. Dvigubo balsavimo sistema leidžia tiems, kurie labiau pritaria Steponavičiui, bet nepageidauja Pranaičio, balsuoti už Steponavičių be baimės, kad jų balsai nueis niekais. Jie žino, kad, jeigu nelaimės Steponavičius, jų balsai atiteks jiems priimtiniam Jonynui.

Ir visa tai imanoma be antro rinkimų rato.

Pastabos transliuotos per Laisvosios Europos radiją.

Susipažinimo vakaras su „Trimis Tigriukais“. Pabuvę rugsėjo 14 d. Clevelando Lietuvių namų restorane „Gintaras“ suorganizavo „Gija“. Iš kairės: naujoji LB Clevelando apylinkės pirm. Mylita Nasvytė, „Tigriukų“ mokyt. Eleonora Rakauskienė, „Tigriukai“ — Vytautas Jurgelėvičius, Aurimas Syrusas, Ramojus Motuzas, žurnaliste Aurelija Balašaitienė. Laimutė Motuzienė, „Gijos“ teatro „Lele“ aktorė ir „Gijos“ narė Ona Puckoriūtė-Zalenskienė, Lietuvių namų direktorius ir „Gijos“ vadovas Dainius Zalenskis. Lino Johansonso nuotrauka.

BALSUOKIME UŽ ALBERTĄ ŠIMENĄ IR LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJĄ

Sunkiais mūsų brangiai Lietuvai metais, gyvendami demokratiškuose kraštuose Jūs išsaugojote rūpestį dėl tėvynės, tikėjimą ir viltį, dejuote daug pastangų, kad Lietuva išsivaduoju iš sovietų okupacinio jungo, kad ji vėl būtų laisva. Po penkiasdešimt metų Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Kairiosios jėgos, pasinaudodamos Rusijos krizės sukeltu Lietuvos ūkio nuosmikiu ir buvusių vyriausybų padarytomis klaidomis, vykdo agresyvią, gausiai finansuojamą rinkimų kampaniją. Jos jau dabar viešai skelbia apie savo triuškinančią pergalę artėjančiuose Seimo rinkimuose. Suvokdami padėties sudėtingumą, krikščionys demokratai, konservatoriai bei politiniai kaliniai ir tremtiniai nusprendė tarpusavyje nekonkuruoti ir sutelkti dešiniuosius palankių rinkėjų balsus. Naujamiesiems rinkimų apygardoje Nr. 1, kurioje keliameis kandidatams tenka užsienyje gyvenančių tautiečių balsai, dešiniuosios jėgos vieningai sutarė pasiūlyti Krikščionių demokratų partijos atstovą **Albertą Šimeną**.

Naujamiesiems apygardoje varžosi ir rinkėjų balsus dalinsis net dešimt skirtingoms po-

litinėms jėgoms atstovaujančių kandidatų. Todėl rinkimų rezultatus šiose apygardose nulems 4-5 tūkstančiai užsienyje gyvenančių tautiečių balsų.

Kodėl dešinieji pasirinko Albertą Šimeną?

Nepriklausomybės akto signataras, ekonomikos mokslų daktaras, Vilniaus universiteto docentas Albertas Šimenas — vienas iš aktyviausių Krikščionių demokratų partijos narių, turintis didelę darbo Seime ir vyriausybėje patirtį. Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Albertas Šimenas per šią Seimo kadenciją pateikė bene daugiausia su ūkio reikalais susijusių įstatymų projektų. Nemėza jų dalis buvo skirta korupcijai ir valdininkų sauvalei pažaboti. A. Šimenas sugeba suprantama kalba žmonėms išaiškinti sudėtingus ekonominius dalykus. Jis — knygos „Ekonomikos reforma Lietuvoje“, vieningos besivystančios Lietuvos periodą atspindinčios monografijos, autorius.

Ypač svarus Alberto Šimėno indėlis, rengiant Lietuvos krikščionių demokratų partijos programą, kurią politologai ir net opozicinių partijų nariai vertina kaip vieną geriausių.

Kvalifikuoto ekonomisto ir politiko Alberto Šimėno žinios, patirtis ir profesionalumas labai reikalingas busimajame Seime.

Albertas Šimenas turi gražią, darnią, krikščionišką šeimą. Žmona Valerija yra tarnautoja banke, vyriausiasis sūnus Raimundas šiemet pradėjo studijas JAV Creighton universitete, Andrius ir Justinas mokosi Vilniaus Jėzuitų gimnazijoje, o jaunutė Gabrielė ką tik šventė savo pirmąjį gimtadienį.

Kodėl taip svarbu šiuose rinkimuose palaikyti dešiniuosius jėgas?

Kairiosios jėgos susibūrė į du blokus. Naujosios politikos blokui vadovauja A. Paulauskas. Jam priklauso R. Pakso liberalai, R. Ozolo centristai ir, pasak „Laisvosios Europos“ komentatoriaus Kęstutis K. Girmas, politinio lankstumo arba cinizmo viršūnę pasiekę V. Bogušio modernieji krikščionys demokratai. Kitas kairiųjų blokas — A. Brazausko vardu pasivadavusi socialdemokratinė koalicija, į kurią įeina Č. Juršeno LDDP, V. Andriukaicio socialdemokratų, K. Prunskienės Naujoji demokratija ir Lietuvos rusų sąjunga.

Visuomenės apklausų duomenimis, gali atsitikti, kad kairieji busimajame Seime turės konstitucinę daugumą. Tai atvertų galimybę kairiosioms jėgoms keisti Konstituciją, Referendumo įstatymą ir vienvaldiškai nuspręsti ne tik

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SX 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SX 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SX 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SX 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

DRAUGAS, 2000 m. rugsėjo 26 d., antradienis

5

ekonominę, bet ir Lietuvos politinę raidą. Negalima leisti, kad kairiosios jėgos Seime įgytų konstitucinę daugumą.

Į Seimą pateks 71 kandidatas, išrinktas vienmandatėse apygardose, ir 70 kandidatų pagal partijų, surinkusių daugiau kaip 5 procentus rinkėjų balsų, sąrašus. Pagal apklausas, už konservatorių partiją jau numato balsuoti 10-15 procentų rinkėjų, ir tai garantuoja, kad konservatoriai tikrai dalyvaus mandatų pagal partijų sąrašus dalybose. Už krikščionių demokratų šiuo metu balsuotų apie 5 procentus rinkėjų. Todėl šiandien krikščionių demokratams gyvybiškai svarbus kiekvienas Jūsų balsas.

Mieli tautiečiai, kviečiu Jus visus spalio 8-ąją vieningai balsuoti už Albertą Šimeną ir

Lietuvos krikščionių demokratų partiją (sąrašo Nr. 5).

Algirdas Saudargas
Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdybos pirmininkas

* **Sydney viešbučių savininkai, pasirodo nemoka skaičiuoti:** čia ne tik kad netruksta vietų, bet jų yra net per daug. Todėl kainos kai kuriuose viešbučiuose krito daugiau kaip 100 proc. Sydney priemiesčiuose dabar imanoma rasti kambarį už maždaug 62.5 JAV dolerių.

* **32 metų Lulija Mose, per olimpinį žaidynių atidarymą pagimdžiusi sūnų, pavadinė jį Olimpiu vardu.** Anot motinos, ji norėjusi vardo, kuris primintų jai žaidynes. Dabar ji trokšta, kad Olympius kada nors atstovautų Australijai olimpiadoje.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2000 m. rugsėjo 23 d. 10:30 val. vakaro, sulaukusi 68 metų, Vencor ligoninėje, St. Petersburg, FL, sunkios ligos išvarginta, amžinai užmigo

A. † A. ZITA LINARTAITĖ SAKALAUSKIENĖ

Gyveno Gulfport, FL, anksčiau Cicero, IL. Gimė Lietuvoje, Ukmergėje. Amerikoje išgyveno 49 metus. Nuliūdę liko: vyras Jonas, sūnus Artūris, duktė Jūlytė, zentas Vladas Žukauskis; anūkai: Elytė, Indrėlė, Poviliukas Žukauskis; Velionės motina Marija Linartienė, brolis Juozas J. su žmona Jūrate Linartai ir jų vaikai Angelė, Juozas, Povilas ir kiti giminės Lietuvoje, Amerikoje, Lenkijoje.

A. a. Zita priklausė Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungai, Marijos legionui ir kitoms organizacijoms.

Velionė bus pašarvota 2000 m. rugsėjo 26 d., antradienį, Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.) nuo 4 iki 9 val. vakaro. Laidotuvės įvyks 2000 m. rugsėjo 27 d., trečiadienį, 9:30 val. ryto Velionė bus išlydėta iš laidojimo namų į Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Zita bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, sūnus, duktė, anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mylimai Mamytei

A. † A.

STEFANIJAI VAITIENEI

mirus, jos sūnui RAMOJUI ir marčiai ALDONAI reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Lilė Juzėnienė

PADEKA

Mūsų brangiam ir mylimam Tėveliui, Seneliui ir Proseneliui

A. † A.

JUOZUI MAURUKUI

2000 m. rugsėjo 8 d. mirus, susilaukėme šiose liūdesio dienos daug nuoširdumo ir užuojautos iš giminių, draugų ir pažįstamų. Esame visiems giliai dėkingi.

Didžią padėką reiškiamė kun. Aloyzui Volskiui už atnašavimą šv. Mišių, pasakytą pamokslą ir atliktas apeigas kapinėse.

Dekojame Ritai Giedraitienei už giedojimą ir grojimą vargonais.

Tariame širdingą ačiū visiems, pagerbusiems Velionį savo atsilankymu šv. Mišiose ir palydėjimu į Holy Sepulchre kapines.

Reiškiamė gilią padėką visiems už aukas šv. Mišioms ir „Saulutei“.

Liekame nuoširdžiai dėkingi visiems, išreiškusiems mums užuojautas žodžiu ir laiškais.

Didelis ačiū laidotuvių direktorei Yolandai Zaprackienei ir Algijai Zaprackui už rūpestingą ir nuoširdų laidotuvių patarnavimą.

Liūdinčios dukters su šeimomis.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Liaudies dainos, Čiurlionio laisvą S. Čiurlionienę ištraukos, operų ir operėlių arijos, Šv. Pauliaus „Himnas meilei“, Bradūno, Jonyno, Radausko bei Žlobio kūryba ir aibė gražiausių muzikos bei poezijos laukia susirinkusiųjų koncertą „Lieką tik meilė“, kuris vyks šį šeštadienį, rugsėjo 30 d., 6:30 v.v. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje. Programoje dalyvauja aktorė Virginija Kochanskytė, solistė Rita Preikšaitė ir pianistė Melitina Kuprienė. Pajamos skiriamos Lietuvos vaikams ir, atsidėję už prieglobstį, Pasaulio lietuvių centrui Lemonte. Bilietai iš anksto gaunami PLC krautuvelyje. Jūsų laukia žavingas vakaras ir vaišės. Visus kviečia „Saulutė“. Lietuvos Vaikų globos būrelis.

Balzko lietuvių kultūros muziejus kartu su 100 kitų kultūrinių organizacijų dalyvauja turizmo dienos šventėje, kuri ruošiamą rugsėjo 28 d. nuo 10 val. iki 12 val. Čikagos kultūros centre (78 E. Washington Street). Atvykite pasigrožėti istoriniu pastatu, dalyvauti laimėjimų traukime, sužinoti apie įvairių organizacijų veiklą. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ rugsėjo 27 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus dainų popietė su muz. Faustu Strolia. Programoje: dainos, laimės šulinys, bendri pietūs. Vėl paskutinis rugsėjo mėnesio trečiadienis, kurį išlydėsime su daina. Maloniai kviečiame dalyvauti ir linksmai praleisti popietę. Iki pasimatymo „Seklyčioje“.

Dr. Petras V. Kisieliū dalyvaus 20-ajame Ateities savaitgalyje. Šeštadienį, spalio 28 d., jis skaitys paskaitą apie tautiškumą iš ateitininkų istorijos ir ateitininkų pradininkų raštų perspektyvos. Ateities savaitgalis vyks spalio 28-29 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Visi kviečiami savaitgalį dalyvauti.

Čikagos City Hall (121 North La Salle Street) dabar dirba ir šeštadieniais nuo 8 val. iki 3:30 val. p.p. Čia galėsite susimokėti įvairius mokesčius, atnaujinti verslo leidimus, pasieškoti darbų, gauti namų pertvarkymo ar atnaujinimo leidimus ir kitka. Veiks ir informacinis stalis. Daugiau informacijos tel. 311 arba „Internet“.

www.cityofchicago.org

Meno mokyklėlė kviečia mokyti. Nuo spalio 5 d. ketvirtadieniais Lemonte paaugliai kviečiami mokyti: sales (social dance) – lėto valsio, Vienos valsio, čia-čia-čia, džiazo (rokenrolo stiliaus šokis) ir kt. Taip pat norime pakviesti ir į dainavimo klasę – kuriamas dainuojančio jaunimo ansamblis. Numatoma ir trečia – dailės pamoka. Primiama norintys mokyti kankliuoti. Pamokos prasidės vakarais. Laikas bus paskelbtas vėliau. Smulkesnė informacija tel. 630-690-4051 vakarais.

Lietuvos Vaikų fondo atstovai, pakviesti į Kanadą, atvyksta ir į Čikagą. „Saulutės“, Lietuvos Vaikų globos būrelis, visus kviečia išgirsti Romano Burbos ir Romualdos Navikaitės pranešimą šį penktadienį, rugsėjo 29 d., 7 val. v. PLC Bocių mėnėje. Visi kviečiami gausiai dalyvauti, ypač vaikais besirūpinančios organizacijos.

Gera proga tapti Lietuvių fondo nariu dalyvaujant fondo golfo žaidynėse ir linksmoje jos užbaigimo vakarieneje tik įnešus 100 dol. į fondą arba padidinus savo įnašą tokia suma. Lietuvių fondo 6-oji metinių žaidynių golfo diena vyks spalio 15 d., sekmadienį. Pradžią – 10:30 val. ryto Old Oak golfo laukuose, 143-oji gatvė ir Park Road. Orland Park, Illinois. Kitu atveju: 25 dol. dalyvauti žaidynėse ir 25 vakarieneje su atgaiva. Bilietų užsakymo ir visas kitas informacijas suteikia Vytautas ir Aldona Vaitkai tel. 630-243-8178.

Jaunimo centro Čiurlionio galerija ir jos direktorius Algis Janušas maloniai suteikią Čiurlionio festivalio parodoms ir renginiams. A. Janušas teigė, kad galerija su Čiurlioniu ir jo kūryba sieja save tam tikrais ryšiais, o kažkada galeriją įsteigė dailininkai manė esą Čiurlionio kūrybos palikuonys. Be to, Čiurlionio galerijoje yra įvykusi pirmųjų mūsų žymaus dailininko reprodukcijų paroda. Taigi lapkričio 4 dieną, šeštadienį, Čiurlionio galerijoje bus pašvęsta Čiurlioniui ir jo palikimui. 12 val. bus galima apžiūrėti Čikagos liuanistinės mokyklos mokinių meno darbų parodėlę ir pasiklausyti koncerto, kuriame skambins jaunieji pianistai ir dainuos mokyklos vaikų choras, diriguojamas Dariaus Polikaicio. 6 val. prasidės Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų ir Amerikoje gyvenančių lietuvių dailininkų darbų, sukurtų Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių proga, parodos atidarymas. Dailininkai jau siunčia savo darbus festivalio rengėjams ir laukia savo kūrybos įvertinimo.

ALTO Čikagos skyriaus narių susirinkimas trečiadienį, rugsėjo 27 d., vyks ALTO būstinėje, esančioje Balzko lietuvių kultūros muziejuje. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė spalio 1 d., sekmadienį, 12 val. rengia rudens gegužinę. Visi kviečiami.

Po atkaklių ieškojimų Welz Kauffman, Los Angeles Filharmonijos vadybininkas ir buvęs New Yorko Filharmonijos administratorius, paskirtas Ravinia festivalio prezidentu, 39-erių metų W. Kauffman pasirašė sutartį, pagal kurią jis trejus metus vadovaus šiam žymiam, ne pelno siekiančiam menų festivaliui, kuris kasmet Čikagos ir apylinkių klausytojams paruošia įvairiausių krypties – klasikines, džiazo ir populiariosios muzikos bei šokių renginių programas. Festivalis kasmet kviečia ir Čikagos simfoninį orkestrą (Chicago Symphony Orchestra).

1986-aisiais, dalyvaudama dainavimo konkurse Tokijuje, Irena Milkevičiūtė varžėsi su 60 dainininkų iš viso pasaulio. Dainingoje Drukijoje užaugusi solistė buvo pasirodusi dainuoti lietuvių liaudies dainą „Pasvarstyk, antela“. Į sceną dainininkė išėjo apsirengusi lietuviškais tautiniais rūbais, kurie sukėlė didelį publikos susidomėjimą. I. Milkevičiūtė tapo konkurso laureate, o Tokijo laikraščiai rašė: „Irenos Milkevičiūtės balso grožis – tai dar vienas pasaulinis atradimas“. Atvykite paklausti šio atradimo! Spalio 8 d., sekmadienį, „Draugas“ rengia koncertą, kuris įvyks Mother McAuley mokyklos auditorijoje. Kartu su pasaulinę šlovę pelniusiu dainininke dainuos jaunas tenoras Mindaugas Žemaitis, solistams akompanuos Sonata Zubovienė. Bilietus į koncertą jau galite įsigyti „Seklyčioje“ arba „Draugo“ administracijoje.

Jeigu jus kankina alkoholio liga, visuomet kiekvieną trečiadienį 7 val. galite atvykti į „Seklyčią“ (2715 W. 71st Street), kur vyksta pašnekesiai šia tema. Taip pat galite skambinti Jurgiui tel. 773-881-1451 arba Ilonai 708-447-8434. Konfidencialumas garantuotas.

Iš arti ir toli
BALSAVIMAS
ST. PETERSBURG, FL

Lietuvos Respublikos garbės konsulas St. Petersburg praneša, kad Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys arba rinkimų metu viešintys vakarinėje Floridoje, galės balsuoti balsavimo apylinkėje, kuri bus Lietuvių klubas, 4880-46th Ave. North, St. Petersburg, FL, sekmadienį, spalio 8 d., nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Visi anksčiau užsiregistravę rinkėjai netrukus paštu gaus rinkėjo pažymėjimą, balsavimo biuletenį bei informaciją kaip reikėtų balsuoti paštu. Tačiau norintieji balsuoti ne paštu, bet asmeniškai rinkiminėje apylinkėje, privalo atsinešti į rinkiminę apylinkę paštą gautą rinkėjo pažymėjimą ir balsavimo biuletenį.

Niekur dar neužsiregistravę rinkėjai privalo į rinkimų apylinkę atsinešti Lietuvos Respublikos pasą, ir jiems bus išrašytas balsuotojo pažymėjimas ir išduotas balsavimo biuletenis.

Rinkimines komisijas pirminkas yra garbės konsulas Algimantas Karnavičius.

Visi rinkimų metu ne Lietuvos teritorijoje gyvenantys arba užsienyje viešintys Lietuvos Respublikos piliečiai yra priskirti Naujamiesčio vienmandatinėi apygardai Nr. 1. Asmeniniai ir bendrieji duomenys apie šią apygardą išskeltus kandidatus yra išskirti rinkimines apylinkes patalpose Lietuvių klube.

Pageidaujant papildomos informacijos apie rinkimus, kreipkitės į LR garbės konsulatą: 1101 First Ave. South, St. Petersburg, FL 33705; telefonas 727-895-4811; faksas 727-822-2252; e-mail: LtconsulFL@bayprintonline.com

Rugsėjo 9-osios rytas Kovo 11-osios liuanistinėje mokykloje.

Nuotr. Prano Vyto

GRAŽIAUSIA METŲ DIENA

„Klevas barsto geltonus lapus, Gervės skryžiu iš lėto jau ruošias. Vėl pradėsime mokslo metus, Ir tiesų vėl naujų mes ieškosim“.

Kas tu bebūtum: inžinierius, gydytojas, lakūnas ar eilinis darbininkas, visi savo gyvenimo kelią pradėjote nuo mokyklos. Čia prabėgo patys nerūpestingiausi, gražiausi ir turtingiausi gyvenimo metai. Mokykloje tu išmokai dirbti, myleti, susikaupti, ieškoti, pažinti, siekti užsibrėžto tikslo, kiekvieną dieną augai, tobulėjai, pildei savo žinių bagažą vis naujom ir naujom žinioms, tiesoms, ieškojimais ir atradimais.

Nesvarbu, jei smilkinius jau papuošė sidabro šarma, atėjus rugsėjui, tu vėl, nors mintimis, prisiminimais sugrįžti į gražiausią šalį – vaikystės, jaunystės metus, tu sugrįžti į mokyklą. Vėl iš naujo patiri, išgyveni visa tai, kas buvo jau labai seniai. Pakartoji save, kai lydi į mokyklą savo atžalas, anūkus, linksmame jų šurmulyje vėl matai save.

Antruosius mokslo metus

pradėjo Kovo 11-sios liuanistinė mokykla, įsikūrusi 133 Plainfield Rd., Darien, IL.

Pasipuošę mokinukai, lydimi tėvelių, senelių rugsėjo 9-osios rytą skubėjo į mokyklą, į žinių šalį. Čia susirinko tie, kurie nori mokytis gražios, taisyklingos lietuvių kalbos, pažinti lietuvių literatūrą, tautosaką, sužinoti svarbiausius ir reikšmingiausius Lietuvos istorijos etapus, tobulinti etinį, estetinį, dvasinį, dorovinį lygį, puoselėti protėvių tradicijas ir papročius, čia, toli nuo Tėvynės Lietuvos.

„Eisim, eisim takais mes Maironio, Apdainuotais brangios Lietuvos. Susikaupę skaitysim Maironį Ir ieškosime meilės pirmos...“

Violeta Pakalniškienė

Į mokyklą – su gelėmis.

Nuotr. Prano Vyto

JAUNIMO MIŠIOS LEMONTE

Mokslo metų pradžia – visokaus užsiėmimų vaikams pradžia. Pal. J. Matulaicio misija Lemonte tikisi, kad vienas iš tų užsiėmimų yra ir bus jaunimo Mišių lankymas misijoje. Kadangi dėl šių Mišių yra iškilę neaiškumai, čia išsamiau juos aptarsime.

Per mokslo metus jaunimo Mišios misijoje vyksta beveik kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį 9 val. r. (laikas retkarčiais pasikeičia, bet pakeitimai būna viešai paskelbti). Kas gi sudaro tą jaunimą? Amžiaus prasme – tai yra kūdikiai, priešmokyklinio amžiaus, darželio ir pradžios mokyklos vaikai. Tie moksleiviai, kurie nori daug ką sužinoti, taip pat patenka į šią kategoriją. Taip pat yra kviečiami visi tie, kurie pildo Jėzaus mokymą: „jei jūs nesigėrėsite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. Taigi kas tik nusizemina kaip šitas vaikas, tas didžiausias dangaus karalystėje. Kas tik

prima vieną tokį vaiką mano vardu, tas mane prima“. Kitaip sakant, tie, kurie piktinasi vaikų triukšmu, nuolatiniu judėjimu ar bendrai jaunų žmonių elgesiu, turėtų vengti šitų Mišių. Šios Mišios skirtos tiems, kurie turi vaikų ar mėgsta su vaikais pabendrauti.

Jaunimo Mišios yra visam jaunimui. Kai kurie tėvai mano, kad jos yra tik ateitininkams. Tačiau taip nėra. Jaunūčiai ateitininkai pasinaudoja šiomis Mišiomis kaip gražia pradžia savo susirinkimams. Kitos jaunimo organizacijos ar net tie, kurie nori su jaunimu dirbti, gali bei kada pasiūlyti prisidėti prie Mišių, tik reikia iš anksto susitarti su misijos klebonu kun. Algirdu Palioku. Daug šaunaus lietuviško jaunimo yra Lemonte ir jo apylinkėse. Kviečiame juos visus susirinkti bent kartą per mėnesį ir kartu garbinti Dievą bei džiaugtis šventomis Mišiomis.

Be to, šiemet Palaimintojo Jurgio Matulaicio misija ruošia dovanų siuntimą Vilniaus Šv. Kazimiero (jėzuitų) bažnyčios vaikams. Prašome vaikų, tėvų ir senelių prisidėti prie šio labdarinio darbo.

Sugalvokite kokią nors dovanėlę vaikams – pvz., meno įrankių komplektą, kimštą gyvuliuką, Lego ar mergaitės sagutių ir plaukus ir pan.). Mes prašome, kad dovana būtų nenaudota. Savo dovanėlę suvyniokite į kalėdinį popierių ir nukirpę atkarpa, pridėkite ją prie dovanos. Ant atkarpos parašykite reikalingą informaciją (pvz., berniukui tarp 7-10 metų). Atneškite dovanėlę į vaikų Mišias (spalio 1 d.) ir padėkite prie eglutės. Mums reikės viską išsiųsti spalio mėnesį, kad lauktuvas vaikus pasiektų iki Kalėdų. Taip pat bus galima prisidėti ir prie siuntimo išlaidų. Pirtinėle su užrašu išvysite kitą mėnesį.

Palaimintojo J. Matulaicio misijoje esame nepaprastai apdovanoti. Pasidalinkime Dievo dovanomis ir su kitais.

G. P.

Muzikos ir poezijos šventė mums ruošia (iš kairės): aktorė Virginija Kochanskytė, solistė Rita Preikšaitė ir pianistė Melitina Diamandidi-Kuprienė. Šis nepaprastas koncertas įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 30 d., 6:30 val. v. PLC Lietuvių fondo (sporto) salėje.

SOLISTAI

Irena Milkevičiūtė

Mindaugas Žemaitis

DRAUGO koncertas 2000 m. spalio 8 d.

Mother McAuley gimnazijos auditorijoje
3737 W.99 Street, Chicago, IL 60655
Pradžią 3 val. p.p.

Bilietai parduodami:

„Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63 Str., IL 60629;
„Seklyčioje“, 2711 W. 71 Str., Chicago, IL 60629.